

Ν. ΟΙΚΟΝ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

3. Ἔδος Πατησίων ἀριθ. 3.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσύμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, μυθιστορία Ραοῦλ δε Ναβερύ, μετὰ εἰκόνων (συνέχεια) μετάφρασις Σ. Τ.— Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ, μυθιστορία Α. Δουμά, (συνέχ.), μετάφρ. Δημ. — Σύγχρονος Ἑλληνικῆ Κοινωνία : ΝΑΙ καὶ ΟΧΙ, Διήγημα Γ. Δ. Ξεροπούλου (τέλος).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτά

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8 ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.

Ἐν Ῥωσίᾳ βρόδλια 6.

Μὲ βλέπεις πλέκουσαν τὴν χρυσοῦν κόμην μου ἐνώπιον τοῦ καθρέπτου ! (σελ. 474).

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΑΟΥΛ ΔΕ ΝΑΒΕΡΥ

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ ἀρχιτέκτων Τακονιέρος ἤλθε πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ συναδέλφου του.

— Φίλε μου, ἀνέκραξεν ὁ Γουσταῦος, εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων ! Ἐτόλμησα ν' ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου εἰς

τὴν σύζυγόν μου, τῇ διηγῆθην τὰς ἀδυναμίας μου, τὴν ἀπογοήτευσίν μου καὶ τὴν παρεκάλεσα νὰ με ἀφήτῃ νὰ ἐργασθῶ ἐπὶ ἕν ἔτος, χωρὶς νὰ πωλῶ τὰ ἔργα μου· τέλος πάντων συνήνεσεν, ἐννοήσασα τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις μου.

— Τόσφ τὸ καλλίτερον ! ἀνέκραξεν ὁ Τακονιέρος, διότι ἂν δὲν ἤθελες λάβει μίαν ὀριστικὴν ἀπόφασιν, θὰ ἦσο χαμένος, καὶ τοῦτο ἐξ αἰτίας τῆς συζύγου σου !

— Ἐννοῶ, εἶσαι καὶ σὺ ὁπαδὸς τῶν ἀρχαίων ἰδεῶν, ὅτι οἱ καλλιτέχναι δὲν

πρέπει ποτὲ νὰ νυμφεύονται, διότι τὰ βάρη τῆς οἰκογενείας ἀπασχολοῦσι τὸ πνεῦμά των.

— Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι πρεσβεύουσι τοιαύτας ἰδέας, φαίνεται ὅτι θὰ ὑπέστησαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Ἐγὼ ὅμως, φρονῶ ὅτι ἡ μοναξία δὲν εἶνε καλὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον· μία σύντροφος τῆς ζωῆς εἶνε πάντοτε ἀναγκαία, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ὁ Θεὸς διέταξε τοῦτο διὰ τοῦ ρητοῦ: «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε.» Καὶ ἔπειτα, ἡμεῖς οἱ καλλιτέχναι ἔχομεν πολὺ διαφο-

ρετικὰς διαθέσεις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Θὰ ἦτο λοιπὸν μεγάλη ἀνοησία ν' ἀπαιτῶμεν ἀπὸ τὰς συζύγους μας νὰ αἰσθάνονται ὅ,τι καὶ ἡμεῖς αἰσθανόμεθα... Δὲν θέλω νὰ εἶπω διὰ τούτου ὅτι ἡ σύζυγος ἐνὸς καλλιτέχνου πρέπει νὰ ἦνε πρόστυχος, ἀλλ' οὔτε καὶ ὠραία πρέπει νὰ ἔχη τὸν κοινὸν νοῦν, νὰ ἦνε εὐπροσῆγορος καὶ ὄχι πολὺ ἀσχημος. Ἀλλὰ πρὸ πάντων πρέπει τις νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ γυνὴ πρέπει νὰ ἦνε ἡ παρηγορία του, ἡ ἀνάπαυσις ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς του. Τὸ κατ' ἐμέ, τὸ πρότυπον τῶν συζύγων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ὑπῆρξαν αἱ σύζυγοι τοῦ Ρακίνα καὶ τοῦ Μοζάρ, τὰς ὁποίας γνωρίζομεν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν συζύγων των. Ὅποια χάρις, ὁποία περιπάθεια, ὁποία ἀγνότης αἰσθημάτων περιέχονται εἰς τὰς ἐπιστολάς ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ μεγάλοι οὗτοι ἄνδρες ὀμιλοῦσι περὶ τῶν συζύγων των εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους αὐτῶν. Πόσον καταθέλγεται τις ὅταν ἀναγινώσῃ τὰς γραμμὰς ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας βλέπει τὴν γυναῖκα ἐπιμελουμένην συγχρόνως καὶ τὴν οἰκίαν της καὶ τὰ τέκνα της, φροντίζουσαν νὰ καταστήσῃ αὐτὰ χρηστοὺς πολίτας! Τοιαύτας γυναῖκας σπανίως ἀπαντᾷ τις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην... Καὶ διὰ τούτου ὁ Μοζάρ ἐμελοποίησεν ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς οἰκογενείας του τὰ ὠραιότερα τεμάχια τοῦ *Don Zouar*, ὁ δὲ Ρακίνας ἀντέγραψε καὶ ἐπιδιῶρθωσε τὴν *Εοσθῆρα* πλησίον τῆς προσφιλοῦς συζύγου του... Ὅσοι μίᾳ τοιαύτῃ σύζυγος εἶνε πολὺτιμος, τόσῳ εἶνε ἐπικίνδυνος μίᾳ ἐλαφρόνους καὶ φαντασιόπληκτος γυνή. Δὲν θέλω νὰ σ' εἶπω ὅτι ἡ σύζυγός σου εἶνε κακὴ, ἀλλ' ὅτι τὸ ἀχαλίνωτον πρὸς τὴν πολυτέλειαν πάθος της σ' ἔφερεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀδύσσου, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶνε θαῦμα πῶς δὲν ἔπεσε.

— Εἶσαι πολὺ ἀστυρὸς, Τακονιέρε.

— Δὲν προχωρῶ πλέον. Τώρα σὺ θὰ κλεισθῆς εἰς τὸ ἐργαστήριόν σου καὶ ἴσως ἡ φαντασία σου γεννήσῃ κανὲν ἀριστοῦργημα. Ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀνάπαυσις γεννᾷ τὰ ἀριστουργήματα.

— Ὅμιλεῖς ἴσως ἐξ ἰδίας πείρας.

— Βεβαίως· ἡ σύζυγός μου καθιστᾷ τὴν ζωὴν μου ἡρεμον καὶ χαροποιάν, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε ἀγαθὴ, προσεκτικὴ καὶ ἱκανὴ, εἶνε ἐπίσης καὶ οἰκονόμος, ὡς μύρμηγξ, καὶ φαιδρὰ ὡς πτηνόν. Με ἀφίνει καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μόνον ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ μου, ἐνῶ ἐκείνη φροντίζει δι' ὅλα, τὴν δὲ προσδιωρισμένην ὥραν τοῦ γεύματος ἔρχεται καὶ με φωνάζει καὶ εὐρίσκω τὸ γεῦμά μου ἑτοιμον. Με ἀκούει μειδιῶσα ὀμιλοῦντα περὶ τῶν προόδων τοῦ ἔργου μου, αὕτη δέ, ἅμα τελειῶσω, μοὶ ὀμιλεῖ περὶ τοῦ μικροῦ μας· μετὰ τὸ γεῦμα, κάθηται πλησίον μου καὶ με ἀκούει ἀναγινώσκοντα ἢ με βλέπει ἐργαζόμενον καὶ ἐνίοτε μοὶ λέγει μειδιῶσα· «Μ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἀριστουργήματά σου θὰ κερδίσης ἀρκετὰ χρήματα καὶ θὰ κτίσωμεν ἐν παλατίᾳ διὰ τὸ παιδί μας.» Ἄν μ' ἴδῃ λυπημένον, με παρηγορεῖ, ἂν ἀκούσῃ ὅτι ἔχω πονοκέφαλον, τρέχει νὰ με περιποιηθῇ. Ἀποφεύγει τὸν κόσμον, ὡς δαίμονα· δὲν ἀγαπᾷ τὸν κόσμον,

λέγει, διότι νομίζω ὅτι κατὶ τι μοὶ ἀφαιρεῖ, ἐνῶ δὲν μοὶ δίδει τίποτε. Αὕτη πραγματικῶς εἶνε ἀληθὴς σύζυγος καὶ δι' αὐτὸ κατέχει ὅλην τὴν καρδίαν μου.

— Φαίνεται ὅτι ἦσο ἀξίος τοιαύτης εὐτυχίας, ὑπέλαβεν ὁ Γουσταῦος.

— Ὅχι καὶ περισσότερον ἀπὸ ἐσέ. Ἐκαστος ἄνθρωπος γεννᾶται εἰς τὸν κόσμον με τὸν προορισμὸν του· πρόκειται μόνον νὰ μὴ παρεκκλίνωμεν ἐξ αὐτοῦ.

Ὁ Τακονιέρης ἠγέρθη καί, θλίψας περιπαθῶς τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του, ἀνεχώρησεν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὰ πάντα μετεβλήθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Γουσταῦου Θειδῶ. Γενικὴ καθαριότης καὶ τάξις διεδέχθησαν τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ ἀταξίαν. Ἡ Νέρα, ἀπλουστάτα ἐνδεδυμένη, περιήρχετο τὴν οἰκίαν καὶ ἐπέβλεπεν εἰς ὅλα, μετὰ δὲ τὸ δειπνῶν ἐκάθητο κεντῶσα πλησίον τοῦ συζύγου της, ἐνῶ οὗτος ὅτε μὲν ἀνεγίνωσκεν ἐφημερίδας, ὅτε δὲ εἰργάζετο.

Ταῦτα πάντα κατέθελλον τὸν Γουσταῦον καὶ πολλαῖς, ἐνῶ εἰργάζετο, ἤγειρε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν σύζυγόν του καὶ τῆς ἔλεγε μειδιῶν·

— Εἰς σέ καὶ μόνον ὀφείλω αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα, τὸ ὅποτον μετ' ὀλίγον θὰ τελειῶσω.

Εἶτε διότι εὐχαρίστως συνεμορφώθη πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ συζύγου της προταθέντα σχέδια, εἶτε διότι ἠθέλησε νὰ ἀποδείξῃ εἰς αὐτὸν ὅτι εἶνε ἀδύνατον ν' ἀναχαιτίσῃ τις τὰς φαντασιοπληξίας μιᾶς γυναικός, ὅπως τὰ ἐκχειρίζοντα ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, ἡ Νέρα κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ὅσον οἶόν τε κάλλιον ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συζύγου της. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπεδείκνυεν αὐτῷ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν προμηθευτῶν της καὶ ἐπανελάμβανε τὰς ἀθροίσεις ἐνώπιόν του. Αἱ οἰκιακαὶ αὐταὶ λεπτομέρειαι, ἀντὶ νὰ εὐχαριστῶσιν, ἐφόρουν τὸν Γουσταῦον. Τοῦτο ἐννοοῦσα ἡ Νέρα, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ συγγνώμην καὶ ἀπεσύρετο ἀσχολομένη εἰς τὰ οἰκιακά της ἔργα. Τοιοῦτον ἀνέφελον, κατὰ τὸ φαινόμενον, βίον διάγων ὁ Γουσταῦος, ἠσθάνετο ἀπερίγραπτον ἀγαλλίασιν ἐπὶ τῇ ῥιζικῇ ταύτῃ μεταβολῇ τοῦ χαρακτῆρος τῆς συζύγου του.

— Τὸ βέβαιον εἶνε, ἔλεγε πρὸς τὸν Τακονιέρου, ὅτι ἡ σύζυγός μου συνεμορφώθη ἀκριβῶς μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις μου, καὶ μάλιστα εἰς βαθμὸν, ὁ ὁποῖος δὲν μ' εὐχαριστεῖ.

— Ἐξακολούθει πάντοτε τὴν αὐτὴν ζωὴν, τῷ ἀπῆντα ὁ Τακονιέρου, διότι αὕτη θὰ ἐπιφέρῃ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα.

— Τί ἀποτέλεσμα; ἀφοῦ εἰς πάντα ὑποχωρεῖ;

— Ναί, ἀλλ' ἡ σύζυγός σου εἶναι πολὺ ἰσχυρογνώμων.

— Ἀπεναντίας, δὲν ἠλπίζον νὰ ἦνε τόσῳ συγκαταβατικῇ.

— Ἐ! βλέπω ὅτι δὲν με ἐννοεῖς καθόλου, ἀπῆντα ὁ Τακονιέρου.

Μετὰ ὀκτῶ περίπου μῆνας ὁ Γουσταῦος ἔφερεν εἰς πέρας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀριστοῦργημα.

— Ὡ! βεβαίως θὰ το πωλήσῃς πολὺ ἀκριβὰ; ἠρώτησεν ἡ Νέρα τὸν σύζυγόν της.

— Τοῦλάχιστον δέκα πέντε χιλιάδας φράγκων.

— Μπᾶ! εἶπεν ἡ Νέρα, βλέπω ὅτι πολὺ ταχέως ἐξέπεσες εἰς τὴν τιμὴν του· φαίνεται ὅτι θὰ ἔχῃς ὄρεξιν νὰ ἐργασθῆς καὶ πάλιν.

— Μπᾶ! καὶ δὲν εἰξεύρεις ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἐργάζωμαι διαρκῶς; Ἄν ἤξευρες πόσον μ' εὐχαριστεῖ αὕτη ἡ ζωὴ!

— Ναί!... ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου περιμένωμεν τὴν *Ἐκθεσίον*.

Ἦσαν τότε αἱ ἀρχαὶ τοῦ Μαῖου. Ὁ Θειδῶ διὰ τοῦ νέου του ἔργου κατῶρθωσε νὰ ἐπανακτῆσῃ τὴν πρώτην του εὐκλειαν. Ἡμέραν τινα ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς *Ἐκθέσεως* κύριός τις ἠθέλησε νὰ ἀγοράσῃ τὸ ἔργον του.

— Δὲν το πωλῶ, ἀπήντησεν ἀγερώχως ὁ καλλιτέχνης, διότι μ' ἐνθυμίζει τὴν ὠραιότεραν φάσιν τῆς ζωῆς μου.

Ὅτε δ' ἔμαθε τοῦτο ἡ Νέρα μεγάλως ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ.

— Πρὸς τί θέλεις νὰ φυλάξῃς αὐτὴν τὴν εἰκόνα; ἠρώτησεν αὐτὸν ἀποτόμως. Μήπως δὲν θὰ κάμῃς καὶ ἄλλας;

— Φίλη μου, συγχώρησόν μοι αὐτὴν τὴν ἀδυναμίαν· ἐντὸς ὀλίγου θὰ περατώσω δύο ἄλλας εἰκόνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας τοῦλάχιστον θὰ κερδίσω δώδεκα χιλιάδας φράγκων. Αὐταὶ θὰ μας ἐπαρκέσωσι τοῦλάχιστον δι' ἓν ἔτος.

Ἡ Νέρα ἐξερραγή εἰς γέλωτας.

— Ὡ! ὦ! εἶπεν, αὐτὸ εἶνε πολὺ νόστιμον!... Ἐκλείσθη μετὰ τὴν κυρίαν Μοῦσάν σου, ὡς ἔλεγες, ἐπὶ ἐν ὀλοκλήρον ἔτος· ὑπεχώρησα εἰς τὰς ἀπαιτήσεις σου, ὅπως ὑποχωρεῖ τις εἰς τὰς ἰδιοτροπίας ἐνὸς ἀσθενοῦς, ἀλλὰ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ γίνω καὶ θαλαμηπόλος σου ἢ νὰ φορέσω πρὸς χάριν σου τὴν ἐμπροσθέλλαν τῆς μαγειρίσσης... Ὑπέφερα τὴν δοκιμασίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπρότεινες... Ἐνίκησα, τώρα θέλω τὴν ἀνταμοιβὴν μου.

Ὁ Γουσταῦος ἔρριψε βλέμμα φλογερὸν ἐπὶ τῆς συζύγου του.

— Οὕτω λοιπὸν ἡ ζωὴ αὕτη σέ δυσαρτεῖ;

— Τί τὰ θέλεις, φίλε μου, δὲν εἰμπορῶ νὰ ὑποφέρω πλέον· θέλω νὰ ἴδω κ' ἐγὼ τὸν κόσμον...

— Ἀλλὰ διατί θέλεις ν' ἀρέσκης εἰς τοὺς ἄλλους;

— Δὲν ἐννοῶ νὰ ζήσω, ὅπως σὺ. Ἡ δίκαιον ἔχω ἢ ἀδικον, δὲν με μέλει τίποτε! Τὸ ἔτος ἐτελείωσε πλέον... Οὐφ! ὀλίγον ἀκόμη καὶ θ' ἀπέθνησκον! Κάμε πλέον ὅ,τι θέλεις, δὲν εἶμαι πτηνὸν διὰ νὰ με κλείσῃς εἰς τὸ κλωβίον. Ἐγὼ!... θὰ σπάσω τὰ σίδηρα μετὰ τὴν ὕψην μου!

Καί, ταῦτα εἰπούσα, ἀφῆκε τὸν Γουσταῦον ἐκπληκτὸν ἐπὶ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ τῆς συζύγου του. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἡ Νέρα ἐξῆλθε μόνη, ὁ δὲ Θειδῶ περιέμενεν αὐτὴν ὅτε δὲ ἐπανῆλθε, τοσοῦτον χαρίεσσα καὶ θελκτικὴ ἦτο, ὥστε δὲν ἐτόλμησεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παρατήρησιν νὰ τῆ ἀποτείνῃ.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Γουσταῦος ἐπανελάβε τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐργασθῆ ἐπὶ πολὺ, καθόσον ἡ Νέρα οὐδὲ πρὸς στιγμὴν εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του. Ἐξεληθὼν δέ, συνήντησε καθ' ὁδὸν τὸν Τακονιέρον, τὸν ὁποῖον ἠκολούθησε μέχρι τῆς οἰκίας του, καθόσον τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἡ Νέρα ἐμελλε νὰ δειπνήσῃ παρὰ τῆ Λουίζη Ρεβέλ.

— Λοιπὸν; ἠρώτησεν ὁ ἀρχιτέκτων.

— Ἡ σύζυγός μου ὑπέφερεν ἠρωτικῶς ἐπὶ δώδεκα μῆνας. . .

— Καὶ τώρα;

— Ὅσῳ καὶ ἀν ἐμποδίζῃ τις τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, τόσῳ ταῦτα ἐξογκοῦνται καὶ χύνονται. . .

— Εἰς τὴν θάλασσαν! ἐψιθύρισε ὁ Τακονιέρος.

Ὁ ἀρχιτέκτων κατόκει μικρὰν τινα οἰκίαν, λίαν φιλοκάλως δισκευασμένην. Ἡ σύζυγός του ἦτο γυνὴ θελκτικὴ καὶ χαρίεσσα, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπήστραπτον ἐκ χαρᾶς ὁσάκις ἤκουε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ εὐφρίας τοῦ συζύγου της.

— Πραγματικῶς κάμνει θαύματα! ἔλεγε μειδιῶσα ἡ ἐνάρετος γυνὴ ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ἐργασίας του, ἀσχολεῖται καὶ εἰς τόσα ἄλλα ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κερδίζει ἀρκετὰ χρήματα. Τώρα ἀσχολεῖται εἰς ἐν σπουδαῖον ἔργον καί, ἕως ἔτου τὸ τελειώσῃ, πρέπει νὰ ζῶμεν μετ' οἰκονομίαν. Ἀλλὰ νὰ εἰπῶ καὶ τὴν ἀλήθειαν, δὲν με μέλει δι' αὐτό, ὅσῳ χαίρω ὅτι θ' ἀφήσωμεν τοῦλάχιστον εἰς τὸ παιδί μας μικρὰν περιουσίαν καὶ ὄνομα ἔνδοξον!

Ὅτε ὁ Γουσταῦος ἐπανῆλθε παρ' αὐτῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς συζύγου του, τὴν ὁποίαν εὗρεν ἐν αὐτῷ.

— Δὲν ἠλπίζον ὅτι θὰ ἐπανήρχῃς τόσῳ γρήγορα, τῆ εἶπεν.

— Ἀφῆσέ με, ἀπῆντησε, δὲν ἔχω τύχην! Εὐρέθην εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Ρεβέλ, εἰς μίαν οἰκογενειακὴν σκηνήν, ἡ ὁποία πολὺ μετ' ὀφθαλμοῦ δυνήσθη. Τὸ χειρότερον ὅμως εἶνε ὅτι ἐκείνη ἡ ἀγαθὴ Αὐρηλία πληροῖν διὰ τὰς ἀνοησίας τῆς ἀδελφῆς της. . . Ἀλλὰ τώρα, φίλε μου, νυστάζω, θά σοι τὰ διηγηθῶ ἄλλην φορὰν. Καλὴν νύκτα.

Ἐπεται συνέχεια.

Σ. Τ.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΔΕΣΣΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ὁ Βουσύ ἠτένισε τὸν Μονσορώ μετὰ τινος δυσπιστίας, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τοῦτου ἐξέφραζεν εὐλικρίνειαν.

— Κόμη, ἀπεκρίθη ὁ Βουσύ, ἀνήκω εἰς τὸν δούκα δ' Ἀνζιού, δηλὰ δὴ ἡ ζωὴ καὶ τὸ ξίφος μου ἀνήκουσιν αὐτῷ. Ὁ βασιλεὺς, κατὰ τοῦ ὁποίου οὐδὲν οὐδέποτε ἐπεχείρησα, εἶναι πρὸς με δυσμενῆς καὶ οὐδεμίαν παρέλιπεν εὐκαιρίαν, ὅπως με προσβάλλῃ λόγῳ ἢ ἔργῳ. Λοιπὸν, αὐριον, εἶπεν

ὁ Βουσύ μᾶλλον χαμηλοφώνως, τὸ λέγω πρὸς ὑμᾶς μόνον, ἐννοήσατέ το καλῶς, αὐριον θέλω ἐκθέσει εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν μου, ὅπως ταπεινώσω τὸν Ἑρρίκον Βαλοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τῶν εὐνοουμένων του.

— Ὡστε, ἠρώτησεν ὁ Μονσορώ, ἔχετε στερεὰν ἀπόφασιν νὰ ὑποστῆτε πάσας τὰς συνεπείας τῆς πρὸς τὸν δούκα δ' Ἀνζιού ἀφοσιώσεως ὑμῶν;

— Ναί.

— Ἡξεύρετε ποῦ παρασύρει ἴσως ὑμᾶς ἡ τοιαύτη ἀπόφασίς σας;

— Ἡξεύρω ποῦ σκέπτομαι νὰ σταματήσω· οἰανδήποτε ἀφορμὴν παραπόνων ἂν ἔχω κατὰ τοῦ βασιλέως, οὐδέποτε θέλω ἐγείρει χεῖρα κατὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κυρίου κεχρισμένου· θέλω ἀφήσει τοὺς ἄλλους νὰ ἐνεργήσωσι, θέλω δὲ παρακολουθήσει τὸν δούκα δ' Ἀνζιού, ὅπως ὑπερασπίσω αὐτόν, ἐν περιπτώσει κινδύνου, χωρὶς νὰ ἐπιτεθῶ ἢ νὰ προκαλέσω τινά.

Ὁ κύριος δὲ Μονσορώ ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν, εἶτα δέ, θείε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Βουσύ:

— Φίλτατε κόμη, τῷ εἶπεν, ὁ δούξ δ' Ἀνζιού εἶναι ἀπιστος, ἀνανδρος, προδότης, ἱκανός, ἐνεκα ζηλοτυπίας ἢ φόβου, νὰ θυσιάσῃ τὸν πιστότερον ὑπηρετήν του, τὸν μᾶλλον ἀφωσιωμένον τῶν φίλων του· φίλτατε κόμη, ἐγκαταλείψατε αὐτόν, ἀκολουθήσατε τὴν συμβουλὴν φίλου, ὑπάγετε νὰ διέλθητε τὴν ἡμέραν τῆς αὐριον εἰς τὴν ἐν Βιγκέναις μικρὰν οἰκίαν ὑμῶν, ὑπάγετε ὅπου θέλετε, ἀλλὰ μὴ παρευρεθῆτε εἰς τὴν λιτανείαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Ὁ Βουσύ προσέβλεψεν αὐτὸν ἀτενῶς.

— Ἀλλὰ διατί ὑμεῖς ἀκολουθεῖτε τὸν δούκα δ' Ἀνζιού; ἠρώτησε.

— Διότι, ἐνεκα λόγων ἐνδιαφερόντων τὴν τιμὴν μου, ἔχω αὐτοῦ ἀνάγκην ἐπὶ τινα εἰσέτι χρόνον.

— Ἐπίσης ἐγώ, ἀπεκρίθη ὁ Βουσύ, ἐνεκα λόγων ἐνδιαφερόντων τὴν τιμὴν μου, θέλω ἀκολουθήσει τὸν δούκα.

Ὁ κόμης Μονσορώ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ Βουσύ καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Ἀρηγήθημεν ἐν τῷ προηγούμενῳ κεφαλαίῳ, τί συνέβη, τὴν ἐπιούσαν πρωίαν, ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ βασιλέως.

Ὁ Μονσορώ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀνήγγειλε τῇ συζύγῳ του τὴν εἰς Κομπιένην ἀναχώρησίν του, συγχρόνως δὲ διέταξε τὰς διὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐτοιμασίας.

Ἡ Ἀρτεμὶς ἤκουσε μετὰ χαρᾶς τὴν εἶδησιν.

Εἶχε μάθει παρὰ τοῦ συζύγου της τὴν μέλλουσαν μονομαχίαν τοῦ Βουσύ μετὰ τοῦ δ' Ἐπερνῶν, ἀλλ' ὁ δ' Ἐπερνῶν ἦτο ὁ ἐκ τῶν εὐνοουμένων τοῦ βασιλέως ἦττον φημιζόμενος ἐπὶ τόλμῃ καὶ δεξιότητι περὶ τὴν χειρισμὸν τῶν ὄπλων, ἐπομένως ἡ Ἀρτεμὶς δὲν ἠσθάνετο ἢ φόβον ἀνάμικτον μεθ' ὑπερηφανείας, ἀναλογιζομένη τὴν μονομαχίαν τῆς ἐπιούσης.

Ὁ Βουσύ ἐνεφανίσθη, ἄμα τῇ πρωίᾳ τῆς ἐπιούσης, εἰς τὸ μέγαρον τοῦ δούκα δ' Ἀνζιού καὶ συνώδευσε αὐτόν εἰς τὸ

Λουῆρον, ὅπου ὁμως παρέμεινε εἰς τὸν διάδρομον.

Ὁ δούξ παρέλαβεν αὐτὸν μεθ' ἑαυτοῦ, ἀπερχόμενος τοῦ Λουῆρου, ἅπαντα δὲ ἡ βασιλικὴ συνοδία διηυθύνθη πρὸς τὸν Ἀγίον Γερμανὸν Ὠξροῦ.

Ὁ πρίγκηψ, βλέπων τὸν Βουσύ τόσον εὐλικρινῆ καὶ ἀφωσιωμένον, ἠσθάνθη ποιάν τινα τύψιν συνειδότης, ἀλλὰ δύο τινὰ ἐμάχοντο κατὰ τῶν ἀγαθῶν διαθέσεών του: τὸ ἐπ' αὐτοῦ μέγα κράτος τοῦ Βουσύ, διότι πᾶς ἰσχυρὸς χαρακτήρ δεσπόζει τῶν ἀσθενῶν χαρακτήρων, τὸ ὁποῖον κράτος ἐνέπνεεν αὐτῷ τὸν φόβον, μήτοι, καίτοι ἰστάμενος ὀρθίως παρὰ τὸν θρόνον του, ὁ Βουσύ ἦτο ὁ πραγματικὸς βασιλεὺς, καὶ ὁ ἔρος τοῦ Βουσύ πρὸς τὴν δέσποιναν δὲ Μονσορώ, ὅστις διηγείρεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πρίγκηπος τὰς ἀκατανικήτους βασιάνους τῆς ζηλοτυπίας.

Οὐχ ἦττον, εἶπε καθ' ἑαυτόν, διότι ἐπίσης ὁ Μονσορώ ἐνέπνεεν αὐτῷ οἶα καὶ ὁ Βουσύ ἀνησυχίας:

— Ἡ ὁ Βουσύ θέλει με συνοδεύσει, ὑποβοηθῶν με δὲ διὰ τῆς ἀνδρείας του, θέλει ἐπενέγκῃ τὸν θρίαμβόν μου, ἐν ἡ περιπτώσει ἀδιαφορῶ περὶ τῶν λόγων καὶ τῶν πράξεων τοῦ Μονσορώ, ἡ θέλει μ' ἐγκαταλείψει, ὅτε, οὐδὲν ὀφείλων αὐτῷ, θέλω ἐπίσης τὸν ἐγκαταλείψει.

Ἐνεκα τοῦ συλλογισμοῦ τούτου, ὁ πρίγκηψ παρηκολούθει διαρκῶς τὸν Βουσύ, διὰ τοῦ βλέμματός.

Εἶδεν, ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐγονυπέτησεν ἤρεμος καὶ μειδιῶν, ἐνευσε δ' αὐτῷ νὰ τον πλησιάσῃ, διότι, ὅπως βλέπῃ αὐτόν ἐκ τῆς θέσεώς του, ὄφειλε νὰ στρέφῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῶ, ἐὰν ἴστατο πρὸς τ' ἀριστερὰ του, ὄφειλε νὰ στρέφῃ μόνον τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ λειτουργία εἶχεν ἀρχίσει πρὸ τετάρτου τῆς ὥρας, ὅτε ὁ Ρεμῆ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐγονυπέτησε πλησίον τοῦ κυρίου του. Ὁ πρίγκηψ ἀνεσκήρτησεν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νεκροῦ ἱατροῦ, τὸν ὁποῖον ἐγίνωσκεν ὡς τὸν ἐξ ἀπορρήτων τοῦ Βουσύ.

Τῷ ὄντι δέ, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ὀλίγων λέξεων, ὁ Ρεμῆ ἐνεχείρισε κρυφίως ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Βουσύ.

Ὁ πρίγκηψ ἐφρικόλασε, διότι εἶδε τοὺς λεπτοὺς καὶ θελκτικὸς γραφικοὺς χαρακτῆρας τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς.

— Εἶναι ἐκείνης, εἶπε καθ' ἑαυτόν· τῷ ἀναγγέλλει τὴν ἐκ τῶν Παρισίων ἀναχώρησιν τοῦ συζύγου της.

Ὁ Βουσύ ἔθεσε τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς τοῦ πύλου του, ἠνέφξεν αὐτὴν καὶ ἀνέγνωσεν.

Ὁ πρίγκηψ δὲν ἔβλεπε μὲν τὴν ἐπιστολὴν, ἔβλεπε ὅμως τὸ πρόσωπον τοῦ Βουσύ, τὸ ὁποῖον ἐφαίδρυνεν ἀκτις χαρᾶς καὶ ἔρωτος.

— Α! δυστυχία ἐπὶ σέ, ἐὰν δὲν με συνοδεύσῃς, ἐψιθύρισε.

Ὁ Βουσύ ἔφερε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὰ χεῖλη του καὶ ἐκρυψεν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ κόλπου του, πλησίον τῆς καρδίας του.

Ὁ δούξ ἔφερε περὶ ἑαυτὸν τὸ βλέμμα. Ἐὰν ὁ Μονσορώ παρευρίσκετο, ὁ πρίγκηψ δὲν θὰ εἶχεν ἴσως τὴν ὑπομονὴν νὰ περιμείνη μέχρι τῆς ἐσπέρας, ἀλλ' ἤθελε παραχρῆμα καταδώσει αὐτῷ τὸν Βουσύ.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς λειτουργίας, ἡ συνοδία ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Λούβρον, ὅπου παρετέθη πρόγευμα, εἰς μὲν τὸν βασιλέα ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις δωματίοις του, εἰς δὲ τοὺς εὐπατριδας ἐν τῷ περιπτέρῳ.

Οἱ ἔλθετο ἦσαν παρατεταγμένοι νὰ ἐξέλθωσι, διὰ τῆς πύλης τοῦ Λούβρου.

Ὁ Κριλλὼν καὶ οἱ Γάλλοι φρουροὶ ἦσαν παρατεταγμένοι ἐν τῇ αὐλῇ.

Ὁ Σχικὼ παρηκολούθει διαρκῶς, διὰ τοῦ βλέμματός, τὸν βασιλέα, ὡς ὁ δούξ δ' Ἀνζιού τὸν Βουσύ.

Ἐνῶ εἰσῆρχοντο εἰς τὸ Λούβρον, ὁ Βουσύ ἐπλησίασε τὸν δούκα.

— Συγγνώμην, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὑποκλιθεὶς, ἐπεθύμουν νὰ εἶπω δύο λέξεις πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα.

— Ἐπειγούσας; ἠρώτησεν ὁ δούξ.

— Λίαν ἐπειγούσας, ἐξοχώτατε.

— Δὲν δύνασαι νὰ μοὶ τας εἴπης κατὰ τὴν λιτανείαν. Θὰ βαδίζωμεν παραπλευρῶς ἀλλήλων.

— Σύγγνωτέ μοι, ἐξοχώτατε, ἤθελον νὰ αἰτήσω τὴν ἄδειαν νὰ μὴ συνοδεύσω ὑμᾶς.

— Πῶς! εἶπεν ὁ δούξ μὲ φωνήν, τῆς ὁποίας δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρύψῃ τὴν ταραχήν.

— Ἐξοχώτατε, ἡ αὔριον εἶναι μεγάλη ἡμέρα. Ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης τὸ ἤξυρει, ἀφοῦ πρόκειται νὰ λυθῇ ἡ μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀνδεγαυίας ἔρις ἐπεθύμουν, λοιπόν, ν' ἀπέλθω καὶ νὰ παραμείνω ὁλόκληρον τὴν σήμερον εἰς τὴν ἐν Βιγκένβαις μικρὰν οἰκίαν μου.

— Ὡστε δὲν ἔρχεσαι εἰς τὴν λιτανείαν, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει παρευρεθῇ ἡ αὐλή, θέλει παρευρεθῇ ὁ βασιλεὺς;

— Ὁχι, ἐξοχώτατε, πάντοτε μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος.

— Δὲν θὰ με συνοδεύσεις οὔτε εἰς τὴν Ἀγίαν Γενοθέφαν;

— Ἐξοχώτατε, ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ἐλεύθερος ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν.

— Ἐὰν ὅμως, ἐντὸς τῆς ἡμέρας παρυσιασθῇ περίστασις, κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ λάβω ἀνάγκην τῶν φίλων μου!

— Ἐπειδὴ ὁ ἐξοχώτατος, εἶπεν ὁ Βουσύ, δὲν θὰ λάβῃ ἀνάγκην αὐτῶν εἰμὴ ὅπως σύρῃ τὸ ξίφος κατὰ τοῦ βασιλέως του, αἰτῶ παρ' αὐτοῦ ἄδειαν δι' ἀμφοτέρους τούτους τοὺς λόγους· τὸ ξίφος μου ἔχει ἀναλάβει ὑποχρεώσεις πρὸς τὸν κύριον δ' Ἐπερνών.

Ὁ Μονσορώ εἶχεν εἶπει, τὴν προτεραίαν, πρὸς τὸν πρίγκηπα, ὅτι ἠδύνατο νὰ βασισταθῇ ἐπὶ τοῦ Βουσύ, ἀλλ' ἔκτοτε τὰ πάντα μετεβλήθησαν, ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ Ὁδουίνου κομισθείσης ἐπιστολῆς.

— Ὡστε, εἶπεν ὁ πρίγκηψ μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους, ἐγκαταλείπετε τὸν κύριόν σου, Βουσύ;

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Βουσύ, ἐκεῖνος, ὅστις, τὴν ἐπιούσαν, μέλλει νὰ παιξῇ

τὴν ζωὴν του εἰς μονομαχίαν μανιώδη, αἰμοδόρον, θανάσιμον, ὅποια θέλει εἶναι ἡ ἡμετέρα, ἐκεῖνος, σὰς το ἐγγυῶμαι, δὲν ἔχει πλέον ἢ ἓνα μόνον κύριον καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν κύριον θέλω ν' ἀφιερῶσω τὰς τελευταίας εὐλαβεῖς σκέψεις μου.

— Ἡξυρεῖς, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ θρόνου δι' ἐμὲ καὶ μ' ἐγκαταλείπεις.

— Ἐξοχώτατε, ἀρκούντως εἰργάσθην ὑπὲρ ὑμῶν, θέλω δὲ καὶ αὔριον ἐργασθῆ· μὴ ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ πλειότερον τῆς ζωῆς μου.

— Ἐχει καλῶς! ἀπήντησεν ὁ δούξ μὲ ὑπόκωφον φωνήν· εἰσθε ἐλεύθερος, ὑπάγετε, κύριε δὲ Βουσύ.

Οὗτος, χωρὶς ν' ἀνησυχῆσῃ διὰ τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ψυχρότητα, ἐχαιρέτησε τὸν πρίγκηπα, κατῆλθε τὴν κλίμακα τοῦ Λούβρου καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν του Ὁ δούξ ἐκάλεσε τὸν Αὐριλύ.

— Λοιπόν, ἐξοχώτατε; ἠρώτησεν ὁ κιθαρωδός.

— Λοιπόν, κατεδίκασεν αὐτὸς ἑαυτόν.

— Δὲν ἀκολουθεῖ ὑμᾶς;

— Ὁχι.

— Ὑπάγει εἰς τὴν συνέντευξιν;

— Ναί.

— Ὡστε εἶναι δι' ἀπόψε;

— Δι' ἀπόψε.

— Ὁ κύριος δὲ Μονσορώ ἔχει προειδοποιηθῇ;

— Περὶ τῆς συνεντεύξεως, ναί· περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὅμως τὸν ὁποῖον θέλει συναντήσῃ, ὄχι.

— Ἐχετε, λοιπόν, ἀποφασίσει νὰ θυσιάσητε τὸν κόμητα;

— Ἐχω ἀποφασίσει νὰ ἐκδικηθῶ. Ἐν τι μόνον τώρα φοβοῦμαι.

— Τί;

— Μήπως ὁ Μονσορώ ἐμπιστευθῇ εἰς μόνην τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιδεξιότητά του καὶ μήπως ὁ Βουσύ τῷ διαφύγῃ.

— Ἄς ἡσυχάσῃ ὁ ἐξοχώτατος.

— Πῶς;

— Ὁ κύριος δὲ Βουσύ εἶναι ὀριστικῶς καταδεδικασμένος;

— Ναί, διάβουλε! Ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος μὲ κρατεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν, ὅστις ὑποκαθιστᾷ τὴν θέλησίν του εἰς τὴν θέλησίν μου, ὅστις μεταβάλλει τὴν ἐρωμένην μου εἰς ἐρωμένην του, εἶδος λέοντος, τοῦ ὁποίου εἶμαι ἤττον κύριος ἢ φύλαξ... Ναί, ναί, Αὐριλύ, εἶναι καταδεδικασμένος ἀμετάκλητως καὶ ἀνευ εὐπλαγχνίας.

— Λοιπόν, ὡς ἔλεγον ὑμῖν, ὁ ἐξοχώτατος ἄς ἡσυχάσῃ· ἐὰν ὁ Βουσύ διαφύγῃ τὸν Μονσορώ, δὲν θέλει διαφύγει ἕτερον Μονσορώ.

— Τίς εἶναι ὁ ἕτερος;

— Ὁ ἐξοχώτατος μὲ διατάσσει νὰ τον ὀνομάσω;

— Ναί, πὲ διατάττω.

— Εἶναι ὁ κύριος δ' Ἐπερνών.

— Ὁ δ' Ἐπερνών, ὁ δ' Ἐπερνών, ὅστις θὰ μονομαχήσῃ αὔριον μετ' αὐτοῦ;

— Ναί, ἐξοχώτατε.

— Διηγήθητί μοι τὸ πρᾶγμα.

Ὁ Αὐριλύ ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ τὴν διήγησιν, ὅτ' ἐκάλεσαν τὸν δούκα. Ὁ βασι-

λεὺς ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐξεπλήσσετο, ὅτι δὲν ἔβλεπε τὸν δούκα δ' Ἀνζιού ἢ μάλλον ὁ Σχικὼ ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν του ἐπὶ τῆς ἀπουσίας αὐτοῦ, ἐπομένως ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε τὸν ἀδελφόν του.

— Θὰ μοι διηγηθῆς κατὰ τὴν λιτανείαν, εἶπεν ὁ δούξ καὶ παρηκολούθησε τὸν καλέσαντα αὐτὸν θεράποντα.

Ἄς διηγηθῶμεν ἐνταῦθα τί εἶχε συμβῆ μεταξὺ τοῦ δ' Ἐπερνών καὶ τοῦ κιθαρωδοῦ.

Τὴν πρωΐαν, περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁ δ' Ἐπερνών ἐνεφανίσθη εἰς τὸ μέγαρον τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού καὶ ἠτήσατο νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τοῦ Αὐριλύ.

Ἀπὸ πολλοῦ ὁ εὐπατριδὴς ἐγνώριζε τὸν μουσικόν, διότι εἶχε καλέσει αὐτὸν νὰ τῷ δώσῃ μαθήματα μουσικῆς καὶ πολλὰκις ἔπαιζαν ὁμοῦ τὴν βάρβητον ἢ τὴν κιθάραν, κατὰ τὸν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ ἐπικρατοῦντα ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ σурμόν.

Ἐντεῦθεν, στενὴ φιλία, μετρίαζομένη ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἐθιμοτυπίας, συνέδεδε τοὺς δύο μουσικοὺς.

Ἄλλως, ὁ δ' Ἐπερνών, πονηρὸς Γασκόνος, ἠκολούθει τὴν μέθοδον τοῦ νὰ παρειασάγηται παρὰ τοῖς κυρίοις διὰ τῶν θεραπόντων, ἐπομένως ἐλάχιστα ἐκ τῶν μουσικῶν τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού δὲν καθίσταντο αὐτῷ γνωστὰ διὰ τοῦ Αὐριλύ.

— Δέον νὰ προσθέσωμεν, ὅτι, διὰ τῆς διπλωματικῆς ἱκανότητός του, περιεποιεῖτο τὸν τε βασιλέα καὶ τὸν δούκα, κυμαινόμενος μεταξὺ ἀμφοτέρων, διότι ἐφοβεῖτο νὰ ἔχη ἐχθρὸν τὸν μέλλοντα βασιλέα, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἤθελε νὰ διατηρῇ τὴν φιλίαν τοῦ ἐνεστῶτος βασιλέως.

Ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Αὐριλύ, ἐσκόπει νὰ συδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς μετὰ τοῦ Βουσύ ἐπικειμένης μονομαχίας του, ἥτις ἀνησυχεῖ αὐτὸν μεγάλως.

Ὁ δ' Ἐπερνών δὲν διεκρίνετο ἐπὶ ἀνδρεία, ὅπως δ' ἀντιμετώπισῃ ἐν ψυχραιμίᾳ τὸν Βουσύ, δὲν ἤρκει νὰ ἦναι ἀνδρείος, ἀλλ' ἔδει νὰ ἦναι παράτολμος, διότι ἔμελλε ν' ἀψηφῆσῃ βέβαιον θάνατον.

Ἄμα τῇ πρώτῃ λέξει, τὴν ὁποίαν ὁ δ' Ἐπερνών ἐξεστόμισε πρὸς τὸν μουσικόν περὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος αὐτὸν ἀντικειμένου, οὗτος, γινώσκων ὁποῖον ὑποκεκρυμμένον μῖσος ἔτρεφεν ὁ κύριός του κατὰ τοῦ Βουσύ, ἐμεγάλυνε τοὺς φόβους αὐτοῦ, συλλυπούμενος τὸν μαθητὴν του καὶ αἰαγγέλλων αὐτῷ, ὅτι ὁ Βουσύ ἤσκειτο εἰς τὰ ὄπλα, ἐπὶ δύο ὥρας καθ' ἐκάστην ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, μετὰ τινος σαλπιστοῦ τῶν φρουρῶν, τὸν φοβερώτερον ξιφομάχον, τὸν ὁποῖον εἶδον ποτὲ οἱ Παρίσιοι, εἶδος καλλιτέχνου εἰς τοὺς ξιφισμοὺς, ὅστις, περιηγητῆς καὶ φιλόσοφος, εἶχε παραλάβει παρὰ μὲν τῶν Ἰταλῶν τὴν περὶ τὰς κινήσεις ταχύτητα καὶ τὴν σύνεσιν, παρὰ δὲ τῶν Ἰσπανῶν τὰς πονηρὰς καὶ θαυμασίας ψευδοκινήσεις, παρὰ τῶν Γερμανῶν τὴν ἀκαμψίαν τῆς χειρὸς καὶ τὸ ἀπαράμιλλον τῶν ἀποκρούσεων καὶ παρὰ τῶν ἀγρίων Πολωνῶν τὰς στροφὰς, τὰ ἄλματα, τὰς αἰφνιδίαις ὑποχωρήσεις καὶ τὰς ἐκ τοῦ

συστάδην ἐπιθέσεις. Ὁ δ' Ἐπερών, ἀκούων τὴν μακρὰν ἀπαρίθμησιν τῶν καθ' ἑαυτοῦ πιθανότητων, κατέφαγεν ἐκ τοῦ τρόμου τὴν ἐρυθρὰν βαφὴν, δι' ἧς εἶχε χρωματίσει τοὺς ὄνυχάς του.

— Ἄλλ' εἶμαι βεβαίως νεκρός, εἶπε γελῶν καὶ ἐνταυτῷ ὠχρίων.

— Διάβολε! ἀπεκρίθη ὁ Αὐρίλυ.

— Εἶναι ὅμως παράλογον νὰ κατέλθω ἐπὶ τοῦ πεδίου μετ' ἀνδρός, ὅστις βεβαίως θά με φονεύσει, ἀνέκραξεν ὁ δ' Ἐπερών.

— Ἔδει νὰ το σκεφθῆτε πρότερον, κύριε δούξ.

— Θ' ἀπαλλαγῶ τῆς ὑποχρέωσης, εἶπεν ὁ δ' Ἐπερών. Δὲν εἶναι τις ἀνωφελῶς Γασκόνος. Εἶναι πολὺ τρελλὸς ὅστις παραιτεῖ τὴν ζωὴν καὶ μάλιστα εἰς ἡλικίαν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν. Σταθῆτε.

— Εἶπατε.

— Ὁ κύριος δὲ Βουσύ εἶναι βέβαιος, ὅτι θά με φονεύσει, λέγεις.

— Οὐδόλως ἀμφιβάλλω.

— Ἐὰν ἦναι βέβαιος, τότε δὲν πρόκειται μονομαχία, ἀλλὰ δολοφονία.

— Πραγματικῶς!

— Ἐὰν δ' ἦναι δολοφονία, τί διαβόλον!

— Λοιπόν;

— Ἐπιτρέπετε νὰ προληφθῆ ἡ δολοφονία, διὰ . . .

— Διὰ ; . . .

— Διὰ . . . φόνου.

— Ἀναμφιβόλως.

— Τίς μ' ἐμποδίζει, ἀφοῦ θέλει νὰ με φονεύσῃ, νὰ φονεύσω αὐτὸν προηγουμένως ἐγώ;

— ὦ! οὐδέν, τοῦτο μάλιστα καὶ ἐγὼ ἐσκεπτόμην.

— Μήπως ὁ συλλογισμὸς μου δὲν εἶναι σαφής;

— Σαφής ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

— Καὶ φυσικός;

— Φυσικώτατος!

— Μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι, ἀντὶ νὰ φονεύσω αὐτὸν σκληρῶς διὰ τῶν ἰδίων μου χειρῶν, εὐς αὐτὸς θέλει νὰ πράξῃ κατ' ἐμοῦ, ἐγώ, ὅστις ἀποστρέφομαι τὸ αἷμα, θέλω ἀναθέσει ταύτην τὴν φροντίδα εἰς ἕτερον.

— Δῆλα δὴ θέλετε πληρῶσαι δολοφόνους;

— Ναί, μὰ τὴν πίστιν μου, ὡς ὁ δούξ Γκίζην καὶ ὁ κύριος δὲ Μεγιέν ἐπραξάν διὰ τὸν Σαιν-Μεργρέν.

— Ἄλλὰ θά σὰς στοιχίσει ἀκριβὰ.

— Θέλω διαθέσει τρισχίλια σκούδα.

— Ἀντὶ τρισχιλίων σκούδων, ἀφοῦ οἱ ὑμέτεροι δολοφόνοι μάθωσι περὶ τίνος προσώπου πρόκειται, μόνον ἕξ ἀνδρας θέλετε εὐρῆ.

— Καὶ δὲν ἀρκοῦσιν;

— Ἐξ ἀνδρες; Ὁ κύριος δὲ Βουσύ θά φονεύσει τοὐλάχιστον τέσσαρας πρὶν ἢ θιξῶσιν αὐτόν. Ἐνθυμήθητε τὴν συμπλοκὴν τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτραυματίσει τὸν μὲν Σχομβέργ εἰς τὸν μηρόν, ὑμᾶς δὲ εἰς τὸν βραχίονα καὶ σχεδὸν ἀπέκτεινε τὸν Κουέλον.

*Ἐπεται συνέχεια.

Δμλ.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Α'

ΝΑΙ ΚΑΙ ΟΧΙ

ΔΙΗΓΗΜΑ

—

Γ'

Ἡ δεσποινὴς Ἰουλία Γεωργιάδου πρὸς τὴν παιδικὴν τῆς φίλην Μαρίαν Κ***. — Εἰς Κέρκυραν.

Ἐξ Ἀθηνῶν, 25 Ἰανουαρίου 1886.

Ἀναγκάζομαι νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἔλειψα τῷ ὄντι τοῦ πρὸς σὲ χρέους μου, προσφιλεστάτη μου Μαρία. Νὰ παρέλθῃ τόσος χρόνος καὶ νὰ μὴ σου γράψω; νὰ ἔχω εἰς χεῖράς μου τὴν τελευταίαν σου ἐπιστολήν, χρονολογουμένην πρὸ τεσσάρων μηνῶν καὶ μέχρι σήμερον νὰ μὴ σου ἀπαντήσω; Εἶνε ἔλλειψις εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς ὁποίας φρίττω καὶ ἐγὼ δὲν ἤξεύρω τί μου συνέβη, ὥστε νὰ λησμονήσω τὴν μόνην φίλην τὴν ὁποίαν ἡ Θεῖα Πρόνοια μοῦ ἐχάρισεν ἐπὶ τῆς Γῆς, καὶ νὰ τὴν λησμονήσω καθ' ὃν χρόνον ἔπρεπε νὰ τὴν ἐνθυμῶμαι περισσότερον, ζῶσαν καὶ πλήτουςα ἐν μέσῳ τῆς ἀνευλικρινοῦς καὶ ὑποκριτικῆς φιλίας — ὡς καταχρηστικῶς τὴν ἀποκαλοῦσιν — ἧτις συνδέει τὰς κυρίας, σχεδὸν πάσας ἐν Ἀθήναις.

Θά με δικαιολογήσης, κολακεύομαι νὰ πιστεύσω, μόνον ἀφ' οὗ μάθης πόσα γεγονότα μοῦ συνέβησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς σχεδὸν διμήνου ἐν Ἀθήναις διαμονῆς μου. Θὰ ἦτο πολὺ κοπιῶδες νὰ σοῦ τα διηγηθῶ ὅλα, ἐν πρὸς ἐν' ἀρκεῖ πρὸς τὸ παρὸν νὰ μάθης ὅτι ἀγαπῶ — τοῦτο μ' ἐνδιαφέρει περισσότερον — ὅτι ἀγαπῶμαι καὶ ἐντὸς ὀλίγου περατοῦται εὐτυχῶς ἡ ὑπόθεσις. Ὀνομάζεται Ἀγγελος Παυλίδης, καὶ δὲν θά εἶνε βεβαίως ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἀκούεις τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ἐγὼ τὸν ἐγνώρισα πρὶν τὸν γνωρίσω· ὁ τύπος διασπλίζει καθ' ἡμέραν τὸ ὄνομα του, συνώνυμον πλέον μεγαλοφυῆς ἐν τῷ γίγνεσθαι, ὅπως μοι εἶπεν εἰς τῶν καθηγητῶν του· προχθὲς ἀκόμη μία ἐφημερὶς τὸν ἐπωνόμασε l'enfant sublime ἐπ' εὐκαιρίᾳ συλλογῆς εὐφροσυνάτων ἐρωτικῶν Sonnets· θά τα ἐκτιμῆσης καὶ σὺ εἰς τὸ πολυτελὲς ἀντίτυπον τὸ ὁποῖον σοῦ στέλλω, καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε ἐκ τῶν δωρηθέντων μοι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. Εἶνε μόλις εἰκοσαετής, ἀλλὰ πρόωρος ἀνάπτυξις σώματος καὶ νοῦ τὸν δεικνύει περὶ τοῦ εἰκοσιπενταετῆ, ὥστε νὰ φαινόμεθα συνομιληκῆς. Δὲν ἀπήνητησα ἀκόμη ἐντελεστέραν καλλονὴν κατὰ τὸ ἀνάστημα ὑπερέχει πάντων τῶν συνομιληκῶν του, ἐφ' ὧν, νομίζεις, βασιλεύει· εἶνε μᾶλλον παχὺς ἀλλ' εὐλύγιστος· οἱ καλλίτεροι ράπται τῶν Ἀθηνῶν ἀμιλλῶνται νὰ τον ἐπιδεικνύωσι πάντοτε πρότυπον συρμοῦ ὑπὸ τὸ κοράλλινον χεῖλός του ὁ ξανθὸς του μύσταξ ἠὲ ξάνθη καὶ περυσιστῆρ ἤδη μὲ ἀμίμητον χάριν καὶ ἐκφρασὴν ἐρυθρότης ζωηρά, ὡς ἀντανάκλασις φλογός, εἶνε διακεχυμένη πάσας τὰς

ὥρας τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῶν παρειῶν του· τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ προσώπου καὶ τοῦ λαιμοῦ στίλβει ἐν ἀσπίλῳ λευκότητι· ἡ ὠραιότητι νεανίς δὲν θ' ἀπηξίου βεβαίως τὸν χρωματισμὸν ἐκεῖνον. Οἱ ὀφθαλμοὶ του μαγεύουσιν· εἶνε βαθεῖς καστανοί, ἀλλὰ τόσῳ λαμπροί, τόσῳ ἐκφραστικοί, ὥστε ἀδιστακτικῶς θά τους ὀνομάσω τὸ κάτοπτρον τῆς μεγάλης του ψυχῆς, ψυχῆς ἧς ὁμοίαν δὲν θ' ἀπαντήσω καὶ ἄλλην ἐν τῷ κόσμῳ. Ὅταν ἤμην ἐν Ζακύνθῳ, ἤκουον τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας του ἀναφερόμενον μεταξὺ τῶν ἐγκριτοτέρων καὶ πλουσιωτέρων τῆς πόλεως ἡ ἀνατροφὴ του διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἀνταξία τῆς θέσεώς του· ἐντελής. Ὅμιλεῖ πέντε γλώσσας εἰς βαθμὸν ἀπιστεῦτου τελειότητος· δύναται νὰ διδάξῃ ἀγγλικά ἐμὲ, ἧτις ἐζησα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἤκουσα Γερμανὸν πεπαιδευμένον νὰ θαυμάζῃ τὴν ἀνθρωπότητα τῆς γερμανικῆς του — καὶ εἶνε, γνωρίζεις, ἡ γλῶσσα τοῦ συρμοῦ, παλαιωθεῖσης πλέον τῆς γαλλικῆς καὶ αὐτῆς τῆς ἀγγλικῆς· — παίζει πιάνο πολὺ καλλίτερα ἀπὸ ἐμὲ· εἶνε ἰππεὺς δεξιώτατος, σκοπευτής . . . καὶ ὁ ἀριστος τῶν τελειοφίτων τῆς ιατρικῆς.

Ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ μ' ἀγαπήσῃ τοιοῦτον πλάσμα, Μαρία μου! Τὴν 12 ἡν παρελθόντος Δεκεμβρίου συνητηθήμεν διὰ πρώτην φοράν· ἔκτοτε ἰσχυρίζεται ὅτι με ἠγάπησεν· ἐγὼ μόνον τὸν ἐθαύμασα, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔσπευσα ἀπὸ τῆς πρώτης ἐσπέρας νὰ ἐλθῶ εἰς τόσον ὕψος, δὲν ἐτόλμησα νὰ τον ἀγαπήσω. Εἰς τὸν ἀνακτορικὸν χορὸν τῆς πρώτης τῆς ἔτους — καὶ προσκαλεῖται ὁ Ἀγγελος ὡς συγγενῆς ὑψηλοῦ προσώπου, ἰσχύοντος παρὰ τῆ αὐλῆς — εἶδον τὸν ἔρωτά του ἐδραϊόμενον καὶ ἀκουσίως του ἐκδηλούμενον. Ἐπέστρεψα εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τὴν πεποίησιν ὅτι μ' ἀγαπᾷ· ἀλλ' ἠγνόουν ἐντελῶς τὴν ποιότητα, τὴν εἰλικρινεῖαν, τὸ βάθος τοῦ αἰσθηματός ἐκεῖνου, καὶ θά τα ἠγνόουν μέχρι σήμερον, ἐὰν περιστατικόν τι, εὐτυχῆς τις συγκυρία, δὲν μ' ἔκαμνε ν' ἀποκτήσω τὴν βεβαιότητα καὶ τὴν πεποίθησιν, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶχον, καὶ νὰ ἐκτιμῆσω κατ' ἀξίαν τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, περὶ οὗ ἀμφέβαλλον.

Ὁ Ἀγγελος εἶνε ὑπότροφος παρὰ τῆ Κ^η Μ^{***} συγγενεῖ του ἐκ πατρὸς, μετ' ἧς συνδεόμεθα διὰ φιλίας. Ἡ ἀριστοκρατία τῶν Ἀθηνῶν τιμᾷ τὰς ἐσπερίδας τῆς καὶ τοὺς χορούς, ἀλλὰ νομίζω, ὄχι μικρὸν μέρος τῆς λαμπρότητός τῆς ὀφείλει εἰς τὸν ὑπότροφόν τῆς. Πρὸ δύο ἐβδομάδων μετέβην εἰς ἐπίσκεψίν τῆς μετὰ τῆς μητρὸς μου καὶ τῆς Κ^{ης} Α. «Δὲν εἶνε ἐδῶ ὁ Κ^{ος} Ἀγγελος;» ἠρώτησα, ἀναμείνασα ἐπὶ μακρὸν ματαίως τὴν ἐμφάνισίν του. «Ὁχι, ἀτυχῶς!» ἀπήνητησεν ἡ Κυρία Μ^{***} με ὕψος ἐλαφρῶς πονηρὸν καὶ κατὰ τι . . . πεφωτισμένον. «Κρίμα! καὶ μὰς ἔχει ὑποσχεθῆ νὰ μας δεῖξῃ τὴν κάμαρά του, ἡ ὁποία φημίζεται!» εἶπον μετὰ τίνος ἀδιαφορίας. «Αὐτὸ διορθῶνται εὐκολα, ὑπέλαβεν ἡ Κυρία Μ^{***}, τὰ δωμάτια του μένου πάντοτε ἀνοικτὰ καὶ εἰμπορῶ νὰ σὰς ὀδηγή-

σω. » Τῷ ὄντι, βραδύτερον ἢ εὐγενῆς οἰκοδόμοινα μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὸ διαχώρισμα τὸ ὁποῖον ἐκράτει ὁ ξένος τῆς. Μακρὸς ὑαλόφρακτος διάδρομος ἦγεν εἰς κομψότατον δωμάτιον, βλέπον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *Philadelphian*, εἶδος ἀνδρικοῦ *boudoir*, πλήρες κομψοτεχνημάτων καὶ ἀρωματικῶν μετὰ τοῦτο ὁ κοιτῶν, καὶ μετὰ τὸν κοιτῶνα ἡ *terrace*, μὲ ἀνθη σπάνια καὶ θέαν ἔξοχον. Αἱ συνοδοί μου περιεργάζοντο ἀκόμη τὸ *boudoir* ἐν ᾧ ἐγὼ εὐρισκόμεν ἐν τῷ κοιτῶνι ἔρριψα πέριξ βλέμμα ἐξεταστικόν· μού ἐκίνησε τὴν προσοχὴν μικρὸν στίλβον ἐρμάριον, τεθειμένον ἐπὶ τραπέζης παρὰ τὴν κλίνην. Τὸ κλειδίον εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ κλειθροῦ προφανῶς λησμονηθέν. Ἡνοιξα. Ἰσως παρεβιάζα ἀπόρητον, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τόσῳ προσφιλοῦς προσώπου, τοιαῦται λεπτότητες δὲν τηροῦνται ἐν τῇ διαγωγῇ. Προσέβαλεν ἀμέσως τοῦς ὀφθαλμούς μου πολυτελεῆς βιβλίον, ἐπιδεικνύον χρυσαῖα κοσμήματα καὶ γράμματα ἐπὶ ἐρυθροῦ μαρκίνου. Ἀνέγνωσα : « Ἡμερολόγιον. » Τὸ ἦνοιξα ἦτο χειρόγραφο. Ἀκατανίκητος μὲ κατέλαβεν ἐπιθυμία νὰ το ἀναγνώσω. Ἀλλὰ ποῦ καὶ πῶς; Εὐρον μέσον· προσεποιήθη ὅτι θέλω νὰ συμπληρώσω τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τυχόντος μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον εὐρον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τὸ ὁποῖον εἶχον δᾶθεν ἀρχίσει, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος μού τὸ ἐπῆραν. Αἱ κυρίαὶ εὐκόλως μού ἐπέτρεψαν νὰ μείνω ἐκεῖ καὶ κατήλθον.

Ἐκλείσθη ἐκεῖ μέσα σὰν καλὴ νοικοκυρὰ καὶ ἔλαβον εἰς χεῖρας τὸ περίκομψον τεῦχος. Ἀδυνατῶ νὰ σου περιγράψω τί ἠσθανόμην διαρκούσης τῆς ἀναγνώσεως ἐκείνης· ἦτο τῷ ὄντι τὸ Ἡμερολόγιόν του, τακτικὴ ἀναγραφή τῶν περιστατικῶν τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς, ἀφελές, εἰλικρινές, ἀπροσποίητον. Ἀπὸ τῆς 12ης Δεκεμβρίου καὶ κάτω, ἡ προσοχή μου ἐκορυφώθη. Ἐπρόκειτο περὶ ἐμοῦ· μού ἔχει ἀφιερῶσει τὰς ὠραιότατας τῶν σελίδων μὲ ζωγραφίζει διὰ τοῦ καλάμου, ὅπως ἄλλος διὰ τοῦ χρωστήρος· ἀναγράφει μετ' αἰσθήματος ὅλα τὰ μεταξὺ μας ἐπεισόδια, ἐκεῖ ἐπιστεύεται τὰς ἐνδομύχους του σκέψεις, τοὺς ἱερωτέρους τῆς καρδίας του παλμούς. Τὸ εἶδον, τὸ ἀνέγνωσα ἐντὸς τῆς καρδίας του πλέον, τὸ ἐψηλάφισα, ὅτι μάγαπα, ὅτι μὲ λάτρευει. Ἐπέτυχα ὅ,τι οὐδεμίαν ἄλλην ἐρώσασ ἐπέτυχον ἴσως ἀκόμη κατῶρθωσα νὰ θέσω τὴν καρδίαν τοῦ ἐραστοῦ μου ζωηρὰν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ νὰ ἀναγνώσω εἰς τὰς πτυχὰς τῆς ὡς εἰς σελίδας βιβλίου. Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἔχει ἀναγράψει τὸν στίχον τοῦ ποιητοῦ :

Ici git... tout mon coeur.

καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν ψεύδεται. Βιβλίον προωρισμένον διὰ τὸν ἐχυτόν του μόνον, δὲν δύναται νὰ ἦνε παρὰ ἐξόχως εἰλικρινές. Φαίνεται ἴσως ὀλίγον ἐγωῖστῆς εἰς τὰς σελίδας του· ἀλλ' οὔτε εἰς αὐτὸν δὲν ἐπιτρέπεται ὁ ἐγωῖσμός ;

Ἐξῆλθον, ἀφ' οὐ ἐπανέκλεισα τὸ βιβλίον, ἀποκομιζούσα συγκινήσιν καὶ ἔρωτα. Πικρεκάλεσα θεοῦς τὴν Κυρίαν M*** ἀνα-

χωροῦσα νὰ μὴ εἶπῃ εἰς τὸν Ἄγγελον ὅτι εἰσῆλθον κατὰ τὴν ἀπουσίαν του εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἰσχυρίζομένη ὅτι κατὰ τοῦ ἔστρωσα. Ἡ Κυρία M*** μού τὸ ὑπεσχέθη.

Ἐκτοτε τὸν ἠγάπησα ὄχι ὅπως συνήθως ἀγαπῶμεν αἱ γυναῖκες τοὺς ἀνδρας. Ἀπεράσισα νὰ ταμειψῶ τὸ πάθος ἐκεῖνο καὶ τὴν εἰλικρινεῖαν· ἐσκέφθη νὰ παραδοθῶ ἐξ ὀλοκληρίου εἰς τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἠτύχησα νὰ συγκινήσω, ἔστω καὶ ἐὰν εἴμαρτο διὰ τοῦτο νὰ ποθᾶνω, εἶπον — καὶ τὸ ἐξετέλεσα — νὰ τῷ ἐκφράσω πρώτη τὸν ἔρωτά μου, σαφῶς καὶ ἀπροκαλύπτως, νὰ ἐξορίσω δὲ καθ' ὀλοκληρίαν ἀπὸ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις μας τὴν πλαγιότητα, τὸ ἀλλοπρόσαλλον ἐκεῖνο τῶν γυναικείων ἐρώτων, τὰ πείσματα, τὴν δειλίαν, τὴν ἐπιφύλαξιν. . . . Τὸν ἀγαπῶ ἔκτοτε ὡς ἀνὴρ, ὄχι ὡς γυνή. Εὐρον μέχρι σήμερον ἀρκοῦσαν τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς θυσίας μου εἰς τὰς γλυκεῖας ὥρας, τὰς ὁποίας διήλθομεν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων. Ὅπως σκοπεύει νὰ με ἀνμειψῇ τόρα, λαμβάνων με σύζυγον, εἶνε ὑπὲρ πᾶν ὅ,τι ἐπραξα χάριν αὐτοῦ. Τὸ κατ' ἐμέ, παρὰ πᾶσαν τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τρυφήν καὶ τὴν δόξαν, ἥτις μὲ περιμένει ὡς σύζυγον ἐνός Ἀγγέλου Παυλίδου, θὰ ἐνθυμῶμαι πάντοτε μετ' ἀρρήτου συγκινήσεως τὰς εὐφροσύνας νύκτας τοῦ ἔρωτος, καθ' ἃς τὸν εἶχον πλησίον μου, ἐν τῷ δωματίῳ μου. Ἐνόμιζες ὅτι ἐπλάσθημεν ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον, καὶ ὅτι ἐδιψῶμεν μὲ βᾶσανον Ταντάλου, ἐπὶ αἰῶνων περιόδους, τὴν ἔνωσίν μας. Τὸν εἶδον πολλάκις σχεδὸν ἐκπνέοντα παρὰ τὸ πλευρόν μου ἐξ εὐδαιμονίας· μὲ εἶδε πλέον ἢ ἀπαξ λιπόθυμον εἰς τὰς ἀγκάλας του ἐξ ἔρωτος. Ἦτο ἀπονενομημένον τὸ κίνημά μου διὰ νᾶν κόρη, ἔστω καὶ πλουσίαν, διότι ὁ κόσμος δὲν πιστεύει πολὺ εἰς τὴν ἰδανικότητα· ἀλλὰ σὲ βεβαίῳ ὅτι τῷ ἦνοιγα τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνός μου μὲ τὸ μεῖδιμα τῆς αὐταπαρηγήσεως καὶ τῆς ἐβελουσίας ἐπὶ τῶν χειλέων, ὡς μάρτυς, χάριν Ἐκείνου ὅστις ἤξιωσε νὰ μοι προσφέρῃ θρόνον ἐν τῇ καρδίᾳ του. Τόρα ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸν ἀγαπῶ, ὅπως τὴν ἔχω καὶ ἐγώ. Διὰ τοῦτο σοὶ εἶπον ὅτι τὸν ἀγαπῶ ὡς ἀνὴρ καὶ ὄχι ὡς γυνή.

Δι' ἐνός φίλου του, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισαν ἐν Ἀθήναις καὶ ὅστις πρὸ μικροῦ ἀνεχώρησεν εἰς Ζάκυνθον, διαπραγματεύεται παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του τὴν μετ' ἐμοῦ ἔνωσιν. Καθὼς μοὶ εἶπεν ἐλπίζει τάχιστα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ὁ πατὴρ του διὰ νὰ ζητήσῃ ἐπισήμως τὴν χεῖρά μου.

Ἐλησμόνησα νὰ σοὶ εἶπω ὅτι τὴν πρώτην ἐσπέραν καθ' ἣν μ' ἐγνώρισεν, ἔτυχε μεταξὺ τῶν ἄλλων νὰ μοι ἀπευθύνῃ καὶ τὴν ἐρώτησιν ἂν θὰ ἔζων εὐτυχῆς ἐν Ζακύνθῳ. Ἐσχον τὴν εὐτυχῆ ἐμπνευσιν νὰ τῷ ἀπαντήσω : καὶ *ναι* καὶ *ὄχι*· τοῦτο δὲ τῷ ἐφάνη αἰνιγματῶδες καὶ ἀνεξήγητον καὶ μοὶ ἐζήτη ἐκτοτε μετ' ἐπιμονῆς τὴν ἐξήγησιν τῆς ἀπαντήσεως. Ἡρνούμην νὰ τῷ ὀμιλήσω καθαρῶτερον πάντοτε, οὕτως ὥστε τὸ *ναι* καὶ *ὄχι* κατήντησε μεταξὺ μας ἀφορμὴ μικρῶν ἐρίδων καὶ εὐ-

φρολογιῶν καὶ παραπόνων. Προχθὲς δὲν ἀντέσχον εἰς μίαν του ἐρώτησιν περιπαθεστέραν τῶν ἄλλων.

— Δέν με ἠρώτησες ἂν θὰ ἔζων εὐτυχῆς ἐν Ζακύνθῳ ; τῷ εἶπον.

— *Ναί*· καὶ διατί σὺ ἀπήντησες : *ναι* καὶ *ὄχι* ;

— Διότι ἐνόουν νὰ ζήσω ἐκεῖ εὐτυχῆς μόνον μετὰ σοῦ.

Κατεθέλχθη. Ἄλλ' ἦτο εἰλικρινεστάτη ἢ ἐξήγησις· ἡ Ζακύνθος τῷ ὄντι εἶνε ἡ ὠραιότερα χώρα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ πόλις λαμπρά, οἱ κάτοικοι ἀνεπτυγμένοι καὶ εὐγενεῖς· ἡ δὲ φίλη σου ζῶσα ἐκεῖ μετὰ τοῦ Ἀγγέλου τῆς, δὲν θὰ ἠσθάνετο, μοὶ φαίνεται, μικροτέραν εὐδαιμονίαν τῆς ἐν τῷ Παραδείσῳ.

Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τῆς Κ. Μαρίας Κ*** πρὸς τὴν Ἰουλίαν.

Κέρκυρα, 2 Φεβρουαρίου.

. . . . Ἐγνώρισαν καὶ ἐγὼ τὸν Ἄγγελον. Τὸ περυσινὸν θέρος ἔλαμψεν ἐπὶ τινὰς μῆνας ὡς μετέωρον καὶ ἐν τῇ πόλει μας. Διέγνωνσα ἀμέσως, ὅτι ἐπὶ τῆς νεαρᾶς ἀλλ' ὑγειοῦς αὐτῆς εὐφύας, πολλὰς, τὰς ἀκραφινεστέρας περὶ τοῦ πνευματικοῦ μέλλοντός της ἐλπίδας, ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ στηριξῇ. Ἡ Τύχη, ἡ Πρόνοια, σοὶ παραδίδει σήμερον τοιοῦτον ἐθνικὸν θησαυρόν· πρόσεξε, Ἰουλίαν, νὰ μὴ θάψῃς τὸ τάλαντον, ἀλλὰ νὰ τὸ πολυπλασιάσῃς. Ἐχω καθήκον νὰ σοὶ εἶπω ὅτι ὑπὸ λόγων ἀνωτέρου συμφέροντος δέν σοὶ ἐπιτρέπεται νὰ κρατήσῃς τὸν Ἄγγελον ἀφωσιωμένον αἰωνίως εἰς τὸν ἔρωτά σου· προσπάθησον νὰ κορέσῃς ἐνωρὶς τὸ πάθος σου καὶ τὸ πάθος του· ἀναμέτρει ὡς τόσας ἐγκληματικὰς πράξεις, τὰς ἡμέρας τὰς ὁποίας τῷ ὑποκλέπτεις ἀπὸ τὰς πνευματικὰς του ἐργασίας· ἀπόδος αὐτὴν ταχέως εἰς τὴν φιλολογίαν, εἰς τὴν ἐπιστήμην, εἰς τὴν καλλιτεχνίαν, εἰς ἃς αὐτοδικαιῶς ἀνήκει. Τὸ ἔθνος τότε, τὸ ὁποῖον εἰξεύρω πόσον ἀγαπᾶς, θὰ σοὶ ὀφείλει αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην· θὰ γείνησθε ματοφύλαξ του· θὰ παρᾶσχη εἰς τὸν Ἄγγελόν σου τὴν ἡμερίαν ἐκείνην τῶν παθῶν, τὴν οἰκογενειακὴν εἰρήνην, τὴν εὐτυχίαν, ὑπὸ τὸ θάλαπος τῆς ὁποίας τὸ πνεῦμα θὰ αἰωρηθῆ εἰς πτήσεις ὑψηλοτέρας. Ἀπόβαλε ὀλίγον τοῦ ἐγωῖσμοῦ σου· εἰξεύρω ὅτι αἱ γυναῖκες κατέχωμεν τὰ ὅπλα νὰ δικαιωνίζωμεν τὸν ἔρωτα· ἀλλ' ἀπόθεσ αὐτά· δέν συμφέρει νὰ τον ὑποδουλώσῃς ἐπὶ μακρὸν διὰ τοῦ ἔρωτός σου· ἐὰν δὲν ὑποφέρῃς νὰ μὴ τον βλέπῃς ἀφωσιωμένον μόνον εἰς σέ, ἄς σε παρηγορῇ ἡ ἰδέα τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀποτίσεως ἐλαχίστου χρέους πρὸς τὴν κοινὴν Πατρίδα. Ἄν ἀκολουθήσῃς τὴν συμβουλήν τῆς γηραιᾶς σου φίλης, παρὰ τὸν ἀνδριάντα τὸν ὁποῖον περιβλεπτον ἡ Ἑλλάς θὰ τῷ ἀνεγείρῃ ἴσως ποτέ, θὰ ὑψοῦται ἀόρατος, ἀλλ' ἰσάκις συγκινῶν τὰς εὐγνώμονας καρδίας, καὶ ὁ ἰδικός σου, θὰ δικαιοῦσῃ δ' ἐτι ἀπαξ τοὺς φιλογόνας, οἵτινες μᾶς ἀποκαλοῦσιν ἀγγέλους τῆς ἀνθρωπότητος

Ἡ Ἰουλίᾳ πρὸς τὴν Μαρίαν.

Τῆ 12 Φεβρουαρίου.

Μὲ κατέστησεν εὐτυχῆ ἡ ἐπιστολή σου, Μαρίᾳ μου. Πιστεύω εἰς τὴν χαρὰν σου τὴν ὁποίαν τόσῳ ἐξαισιῶς περιγράφεις· ἀποδέχομαι μετ' εὐγνωμοσύνης τὰς εὐχὰς σου τὰς τόσῳ σῶφρωνας καὶ μεμετρημένας. θάκοιλουθῶ δ' ἐν τέλει καὶ τὰς ὠραιὰς σου συμβουλὰς, τὰς ὁποίας σοὶ ὑπηγόρευσε τὸ ἀδελφικὸν αἶσθημα τὸ ὁποῖον τρέφεις πρὸς ἐμέ.

Σοὶ ἀγγέλλω μετὰ χαρᾶς ὅτι ὁ πατήρ τοῦ Ἀγγέλου μου ἦλθε χθὲς· τὸν εἶδα σήμερον δις ἢ τρίς διασχίζοντα τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ του, ἐν τῷ δρόμῳ τῆς Κυρίας Μ***. Εἶνε ὠραιότατος ἀνὴρ καὶ φαίνεται νέος ἀκόμη· εἶνε ἐνδεδυμένος ὡς τέλειος Dandy καὶ στίλβει ἐκ τῶν χρυσῶν κοσμημάτων, ἐνῶ μειδιᾷ ἡ ἀριστοκρατικὴ του μορφή. Ἀπόψε θά τον σπουδάσω περισσότερο εἰς τὴν συνήθη ἐσπερίδα τῆς Κυρίας Α***, εἰς ἣν θά παρευρεθῆ, καὶ θά σου γράψω πρὸς τὸ παρὸν ἀντιγράφω τὸ κοινωρικὸν διάφορον τῆς Νέας Ἐφημερίδος, τὴν ὁποίαν ἔχω πρόχειρον :

Ἀφίκετο χθὲς ἐκ τῆς ἀνθοστεφοῦς Ζακύνθου καὶ κατέλυσε εἰς τὸ «Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας» ὁ ἐκεῖ μεγαλέμπορος Ἰωάννης Παυλίδης, καὶ ἄλλοτε διατρίψας ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, ὅπου ἀφῆκε τὰς ἀρίστους ἀναμνήσεις. Καλῶς τὰ δέχθηκεν ὁ υἱὸς του, ὁ προσφιλέτης Ἀγγελος.

Μ' ἐρωτᾷς μετ' ἐνδιαφέροντος τί γίνεται ἡ καὶ μὲν ἡ Ἀγλαΐα. Ἐχεις δίκαιον· νάνησυχῆς περὶ τῆς δυστυχούς κόρης· τείνω νὰ πιστεύσω ὅτι μοὶ εἶπες πρὸ τινων ἐτῶν περὶ αὐτῆς: Τὸ λερωμένον της εἶνε νὰ πάσῃ. Τὴν βλέπω συχνὰ καὶ τὴν ἀγαπῶ ὑπὲρ ποτε, διότι, δὲν εἰξεύρεις δά, εἶνε πρώτη ἐξαδέλφη τῆς κυρίας Παυλίδου. Διαδίδεται μετ' ἐπιτάσεως ὅτι ἀγαπᾷ παραφόρως νέον τινά, στενότατον φίλον τοῦ Ἀγγέλου, Κωνσταντῖνον Οἰκονόμου ὀνομαζόμενον, ὅστις, λέγεται, πρὸ δύο ἐτῶν ἐδειξεν ὑπὲρ αὐτῆς μικρὸν τι ἐνδιαφέρον. Σήμερον ἀμφιβάλλω ἂν σκέπτεται περὶ αὐτῆς ὅσον ἐγὼ περὶ τῆς Κίνας· νομίζω μάλιστα ὅτι οὔτε καλῶς ἐραστής εἶνε, οὔτε φίλος εἰλικρινής. Ἦλθεν ἐδῶ τελευταίως καὶ ἔμεινε ἕνα μῆνα· οὔτε βλέμματος ἤξιώσε τὴν ἀτυχῆ Ἀγλαΐαν, πρὸς ἐμέ δὲ δὲν προσηνέχθη μετὰ τῆς λεπτότητος ἐκείνης, ἥτις ὤφειλε νὰ χαρακτηρίσῃ στενὸν φίλον τοῦ Ἀγγέλου, τοῦ ὁποίου βεβαίως δὲν θ' ἀγνοεῖ τὰ αἰσθηματά. . . Κατήντησε νὰ με ἀτενίσῃ διὰ βλέμμάτων τῶν ὁποίων ἡ περιπάθεια εἶχε πλεόν χαρακτηριστὰ ἀθαδεΐας· ἀντελήφθη μικροῦς τινος στεναγμοῦ του καὶ ἤκουσα δισσημάντους τινὰς λέξεις του τὰς ὁποίας ἐθεώρησα αὐτόχρημα ἱεροσούλους· ἐτόλμησε νὰ ἐκστομίσῃ ποτὲ ἐνώπιόν μου ὅτι ὁ Ἀγγελος δὲν εἶνε κατὰ πάντα ἀξίος τῆς φήμης του, καὶ ὅτι ὁ χαρακτήρ του δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ καταστήσῃ εὐτυχῆ μίαν γυναῖκα. Ἀδυνατοῦσα νὰ ἐπεξηγήσω τοιαύτην διαγωγὴν, περιορίσθην νὰ οἰκτείρω

τὴν ταλαίπωρον Ἀγλαΐαν καὶ νὰ δώσω νὰ ἐννοήσῃ ὁ αὐθαδὴς ὅτι δὲν μ' ἠχάριστον ποσῶς ἐπὶ τοιούτων θεμάτων συνδιαλέξεις. Ἐφυγε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν· ἐν ᾧ δὲ ὅταν ἦλθε νὰ μ' ἀποχαιρετίσῃ καὶ ἔμεινε μόνος ἐπ' ὀλίγα λεπτά εἰς τὴν αἴθουσαν, ἔλαβε τὸ ἀνήκουστον θράσος νὰ γράψῃ εἰς τὸ λεύκωμά μου διὰ μολυβδίδος, μὲ τινὰς παρακλαγὰς, ὀλόκληρον τὸ ὀκτάστιχον τοῦ Heine :

Als zwei von einander scheiden κτλ.

μανθάνω κατόπιν μετ' ἐκπλήξεως ὅτι αὐτὸς οὗτος διενεργεῖ παρά τῇ οἰκογενεῖᾳ Παυλίδου τὸν γάμον μας, καὶ τὸν βλέπω σήμερον φέροντα εἰς Ἀθήνας διὰ τὰ περαιτέρω τὸν κύριον Παυλίδην. Ἄκουσα ἐνεθυμήθην τὸ κοινὸν τοῦ Βιργιλίου :

Timeo Danaos et dona ferentes.

Ὁ Κύριος Ἰωάννης Α. Παυλίδης πρὸς τὴν κυρίαν Κλεοπάτραν Ἰ. Παυλίδου.—Εἰς Ζάκυνθον.

Ἀθήναι, 12 Φεβρουαρίου.

Σῶον καὶ ἀβλαβῆ, ἀγαπητῆ μου, μ' ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὁ υἱὸς μας χθὲς τὴν 3 μ. μ. Τί τὰ θέλεις ὅμως! Εὐρῆκα τὸν Ἀγγελόν μας ἀσθενῆ καὶ κατὰ τὸ βαλάντιον, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν, καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν. Μὴ χειρότερα. Κλεοπάτρα μου! τὸ παιδί μας σκασμένο γὰρ πανδρεῖ! τὸ παιδί μας τρελό ἀπὸ ἔρωτα! μὰ ὅλως διόλου τρελό· νὰ φαντασθῆς ὅτι ἐξώδευσε 1500 φράγκα εἰς τὸ διάστημα δύο μηνῶν, εἰς ἐπιδείξεις, εἰς λαμπρότητας καὶ εἰς δῶρα ἀφύκτως, νὰ φαντασθῆς ὅτι ἔχει νάνοιξῃ βιβλίον μῆνας ὀλοκλήρους, καθὼς δὲν το ἀρνεῖται νομίζων ὅτι θά με συγκινήσῃ· νὰ φαντασθῆς ὅτι γονατίζει καὶ κλαίει ἐμπρός μου, ὡς οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ θεάτρου, καὶ μὲ παρακαλεῖ. . . μὲ παρακαλεῖ. . . τί; καὶ αὐτὸς δὲν εἰξεύρει· τόσῳ ἀσυνάρτητα καὶ ἀκατάληπτα εἶνε τὰ τρελόλογά του. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον κατῴρθωσα νὰ ἐννοήσω εἶνε ὅτι μοῦ προτείνει νὰ γνωρίσω πρῶτον τὴν νέαν καὶ νὰ ἐξετάσω περὶ τῆς θέσεώς της, τῆς οἰκογενειακῆς της τιμῆς, τῆς περιουσίας της, τῆς ἀνατροφῆς της· καὶ ἐὰν μετὰ τὴν γνωριμίαν ἐγὼ αὐτὸς δὲν ἐπισπεύσω ἐνθουσιῶν τὴν ἔνωσίν του, αὐτὸς ὑπόσχεται νὰ παραιτηθῆ τοῦ λοιποῦ πάσης ἀξιώσεως καὶ παρακλήσεως. Τόσον εἶνε βέβαιος περὶ τῶν προσόντων τῆς ἐρωμένης του, καὶ τόσῃ πεποίθησιν ἔχει εἰς τὴν εὐθυκρίσιάν μου. Νά σου εἶπω τὴν ἀλήθειαν, αὐτὸ μὲ κολακεύει, καὶ δὲν τολμῶ νὰ πορρίψω τὴν πρότασίν του. Ποῖος εἰξεύρει μήπως οὕτως ἢ ἄλλως κχορθῶτω νὰ ἱκτρεύσω, ἂν ὄχι τὸ βαλάντιόν του, ἀθεράπευτον πλέον ἄνευ νέας ἐγχύσεως, τοῦλάχιστον τὴν καρδίαν του καὶ τὴν κεφαλὴν του. . .

Ὁ Κύριος πρὸς τὴν κυρίαν Παυλίδου.

Τῆ 20 Φεβρουαρίου.

Εὐχαρίστους εἰδήσεις ἔχω νὰ σου μεταβιβάσω σήμερον, ἀγαπητῆ μου Κλεο-

πάτρα. Χαίρω ἐνδομύχως—ἀλλὰ δὲν λέγω τίποτε εἰς τὸν Ἀγγελον—ἐπιθυμῶ δὲ νὰ συμμερισθῆς καὶ σὺ τὴν χαρὰν μου, διότι τὰ πράγματα ἦλθον κατ' εὐχὴν· ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος, τὴν ὁποίαν σοὺ ὑποβάλλω εὐθὺς ἀμέσως, μένομεν ὅλοι ἱκανοποιημένοι.

Ἐγνώρισα ἐπὶ τέλους τὴν Ἰουλίαν. Εἶνε κόρη ἀρχαίου καὶ ἐντίμου στρατιωτικοῦ ἐξ ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, μεθ' οὗ μάλιστα εὐρέθημεν παλαιοὶ φίλοι καὶ συστρατιῶται, ὅταν ὑπηρετήσα ἐπὶ τινὰ ἔτη ὡς ἐθελοντής. Ἡ προκατάληψις εἶνε πάντοτε κακὴ καὶ ὀλεθρία· εἶχα τὴν χειρίστην ἰδέαν διὰ τὰς κόρας τῶν Ἀθηνῶν· τὰς ἐνόμιζα ἐλαφράς, ἐπιπολαιούς ἡμιμαθεῖς, ματαιοδόξους καὶ οὐχὶ αὐστηρᾶς ἠθικῆς. Δὲν πταίω ἐγὼ· τοιαύτη εἶνε ἡ γενικὴ περὶ αὐτῶν γνώμη. Ἀλλὰ πόσον πλανῶνται, αὐτοὶ ἐλαφροὶ καὶ ἐπιπόλαιοι, οἱ ἐξετάζοντες οὕτως ἀτελῶς τόσῳ λεπτὰ ζητήματα, καὶ μετὰ τόσου θράσους ὀμιλοῦντες εἰτα περὶ αὐτῶν ὡς εἰδικοὶ πλέον. . . Αἱ κόραι τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ἀριστοκρατιδες τοῦλάχιστον, παρουσιαζοῦσιν ὅλως διόλου ἐναντίαν εἰκόνα. Ἡ καλλονὴ τῶν ἐν πρώτοις εἶνε ὀνομαστή· ἔχουσιν ἤδη ἀνοίξει τοὺς ὠραίους τῶν ὀφθαλμοῦς εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἡ ἀνατροφή τῶν εἶνε τελεία, αἱ ἀρχαὶ ὑγιεῖς, οἱ τρόποι καὶ ἡ χάρις ἀμίμητοι. Ταῦτα πάντα ἠναγκάσθη ἐκὼν ἄκων νὰ γνωρίσω πρὸ πασῶν παρὰ τῇ Ἰουλίᾳ. Ἡ συνομιλία τῆς δεσμεύει· δὲν εἶδον ἀκόμη κόρην νὰ ἐπιδεικνύη τόσον πνεῦμα καὶ κρίσιν ὀμιλοῦσα καὶ μετὰ τόσης μετριοφροσύνης· ἡ ἀνατροφή της, πλουσίας ἀνέκαθεν, εἶνε τόσῳ ἐπιμεμημένη ὅσον δὲν ἔχομεν ἰδέαν ἐν Ζακύνθῳ· ἡ κόρη μας, ἡ τόσον φημιζομένη Διουσία, εἶνε ἀμαθὴς ἐνώπιόν της. Τὴν ἤκουσα νὰ ὀμιλῇ τὴν γερμανικὴν μεθ' ἐνός τῶν γραμματέων τῆς γερμανικῆς πρεσβείας καὶ ἐθαύμασα· ἤκουσα τὸ ἄσμά της καὶ ἐθέλησθην, τὴν εἶδον ἀμαζόνα καὶ ἐξέστη· μ' ἔπρεπεν εἰς τόσῳ ἀμήχανον θέσιν εἰς ἕν παιγνίδιον ζατρίκιου, ὅστε τὸ ἐγκατέλειψα. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ χάρις της, ἡ καλλονὴ της καὶ οἱ τρόποι της μ' ἐμάγευσαν· ποτέ, ποτέ δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῶ ἂν ὅτι νέος ὡς ὁ υἱὸς μας ἐδύνατο νὰ κάμῃ κακὴν ἐκλογὴν· ἐν μίᾳ λέξει, σύζυγέ μου, δὲν εὐρίσκω καταλληλοτέραν σύζυγον διὰ τὸν Ἀγγελόν μας, καὶ τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὴν μόλις γνωρίζω ὁποῖον ἰσχυρὸν πάθος εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν φιλοκάλου νέου μίᾳ τοιαύτῃ γυνή.

Βλέπω ὅτι ἡ οἰκογένειά της ἀγαπᾷ πολὺ, σχεδὸν λατρεῖ τὸν υἱὸν μας, καὶ μανθάνω ὅτι ἡ πατὴρ της προσφέρει 150,000 φράγκων, ὡς προῖκαν τῆς θυγατρὸς του, ἐκτός τῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δωρεᾶς της, ὡς κόρης συνταγματάρχου. Βλέπετε ὅτι δὲν ἐψεύσθησαν αἱ ἐλπίδες τοῦ ἐρωτολήπτου μας· μετὰ τὴν γνωριμίαν καὶ τὴν ἐξέτασιν, ἐγὼ αὐτὸς ἐπισπεύδω τὴν πραγμάτων τῶν πόθων του. Ζητῶ τὴν ἐπισήμως τὴν συγκατάθεσίν σου διὰ νὰ τοὺς νυμφεύσωμεν, μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν γονέων τῶν.

Ὁ Κύριος πρὸς τὴν Κυρίαν Παυλίδου
(τηλεγραφικῶς).

23 Φεβρουαρίου.

Ἡ ὑπόθεσις ἐτελειώσε. Λάβε τὴν Διο-
νυσίαν καὶ ἔλθε διὰ νὰ τελέσωμεν τοὺς
γάμους.

Δ'

Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου πρὸς
δσους ἤθελον ἀναγνώσει τὰ κατωτέρω.

Πόχαλις (Ζακύνθου) τῆ 2 Μαΐου 1886.

Ἐχω ἀπόφασιν νὰ θέσω πέρασ εἰς τὴν
ζωὴν μου. Πρὸ τούτου ἐπιχειρῶ — ἀλλὰ
ματαιὰ ἢ προσπᾶθειά μου — νὰ συγκεν-
τρώσω ἐπ' ὀλίγον τὸν νοῦν μου, νὰ ἐκθέ-
σω τοὺς λόγους μου καὶ νὰ δικαιολογήσω
τὸ διάβημά μου πρὸς ἐκείνους εἰς οὓς ἡ
μνήμη μου θὰ ἦνε σεβαστή. Αὐτοὶ καὶ ἐκ
τῶν ἀτάκτων τούτων γραμμῶν, τὰς ὁ-
ποίας ἄλλος δὲν θὰ ἐννοήσῃ, θὰ ἐξαγά-
γουν τὸ ἀληθὲς συμπέρασμα.

Παρήλθον τέσσαρες μῆνες, τέσσαρες ὁ-
λόκληροι μῆνες βασάνων καὶ θλίψεων. Ἐπὶ
τέσσαρας μῆνας τώρα βλέπω ἐκείνην τὴν
ὁποίαν ἠγάπησα εὐτυχούσαν καὶ ἠνωμέ-
νην μετ' ἄλλου καὶ τὸ μαρτύριόν μου εἶνε
μέγα καὶ κρύφιον, ἄφρονος καὶ μυστηριώ-
δης ὁδύνη, διότι δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ
ἐκφρασθῶ πρὸς οὐδένα, διότι δὲν δύναμαι
νὰ παραπονεθῶ κατ' οὐδενός, διότι οὔτε
τὴν Μοῖραν αὐτὴν τολμῶ νὰ καταρασθῶ,
διότι ἐκεῖνος εἶνε φίλος μου Ἀκατανόη-
τον ἀλλὰ σκληροῦ σκληρότερον πεπρωμέ-
νον μ' ἐξηνάγκασεν ὡς αὐτόματον, ὡς νευ-
ρόσπαστον, νὰ ἐνεργήσω ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας
του καὶ κατὰ τῆς ἰδικῆς μου. Ὑπῆρξα
ἔξι περισσότερον ἔξι ὀλιγώτερον παρὰ
ἄλλοις ἐμαυτοῦ. Ἐπυρε τὸ σκινίον τῆς
ἀγχόνης μου ἢ αὐτὴ χεὶρ, ἣτις καὶ τώρα
θὰ πιέσῃ τὴν σκανδάλην τοῦ ὄπλου, καὶ
θ' ἀνατινάξῃ εἰς σταλακτίτας τὸν ἐγκέ-
φαλόν μου ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ δωματίου
μου.

Οὐδεὶς τὸ γνωρίζει, οὐδ' αὐτὴ ἡ ἰδίξι
ὅτι τὴν ἠγάπησα τόσῳ πολὺ. Μία μόνη
στιγμὴ ἤκουσεν, ἐν βλέμμα τῆς μόνον, διὰ
νὰ συλλάβῃ ὅλον τὸν κολοσσὸν τοῦ πά-
θους, τὸν ὁποῖον ἔκτοτε κλειῶ εἰς τὰ
στήθῃ μου. Ἐρως μέγας, ἔρως ἀκατανί-
κητος, ἔρως ὑψηλός, τὸν ὁποῖον ἐπέστε-
φεν ἡ ποίησις τοῦ ἀπορρήτου καὶ τοῦ μυσ-
τηρίου, καθημαχμένον καὶ ἀκτινοβολούν-
τα ἐκ τοῦ στεφάνου τοῦ μαρτυρίου!

Πολὺ ἐμίσησα καὶ πολὺ ἠγάπησα ἐν τῷ
κόσμῳ καυχῶμαι διὰ τὴν ἀγάπην, ἀλλὰ
δὲν αἰσχύνομαι καὶ διὰ τὸ μῖσος. Ἀν-
θρώπος, ὅστις δὲν εἶνε ἰκανός νὰ μισήσῃ,
οὔτε καὶ νὰγαπήσῃ ἔχει, νομίζω, τὴν δύ-
ναμιν.

Διὰ τοῦτο ἀποστρέφομαι τοὺς χαρα-
κτῆρας τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ἀγαθοὺς, τοὺς
μετρίους ἐν τῇ ἀγάπῃ, διότι δὲν δύνανται
νὰ ἦνε ἔξοχοι ἐν τῷ μίσει, τοὺς ἀνικάνους
καὶ διὰ τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ κακόν. Μί-
σει, ἐὰν δύνασαι νὰ ἐξαγνισθῇς διὰ τῆς
ἀγάπης· ἀγάπῃ, ἐὰν δύνασαι νὰ ἰκανοποι-
ηθῇς διὰ τοῦ μίσους. Τὸ ἐν συμπληροῦ τὸ

ἄλλο· ἀνευ τοῦ ἐνός ἐκ τῶν δύο, εἶσαι ἄν-
θρώπος ἀρνητικός.

Εἶς λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἠγάπησα τὴν
Ἰουλίαν εἶνε ἡ ἰσχὺς τοῦ χαρακτήρος τῆς,
τὴν ὁποίαν εὐθὺς ἀνεγνώρισα. Εἶνε ἰκανή,
στοιχηματίζω, νὰ με μισήσῃ μὲ ὅσον πά-
θος καὶ δύναμιν ἀγαπᾷ τὸν Ἀγγελον.
Τοῦτο, τὸ ὁποῖον θ' ἀπέτρεπε πάντα ἄλ-
λον ἀπονενοημένου αἰσθήματος, δι' ἐμὲ
εἶνε ἔξοχον καὶ τὴν θεοποιεῖ πρὸ τῶν ὁμ-
μάτων μου· εἶμαι ἰδιότροπος χαρακτήρ,
καὶ ἐὰν σήμερον μοι ἦνε ἀδύνατος ἡ ζωὴ,
βεβαίως πίπτω θύμα τοῦ χαρακτήρος μου.
Εἶπον ὅτι εἶμαι δῆμιος ἐμαυτοῦ.

Τὴν ἠγάπων ἤδη, ὅτε μετ' ἄλλους θα-
νάτου ἀνεκάλυφα τὰς μετὰ τοῦ καλλιτέ-
ρου μου φίλου σχέσεις τῆς. Τὸ αἰσθημά
μου ἦτο πλέον ἔνοχον καὶ ἰερόσυλον, καὶ
ἐν τούτοις ἐξηκολούθει. Ἄλλ' ἡ ἐνοχὴ
μου δὲν περιορίζεται ἔως ἐδῶ τὸ πάθος
μ' ἀπετύφλωσε τόσον, ὥστε νὰ φανῶ φί-
λος ἄπιστος καὶ ἀνειλικρινής. Προσεπά-
θησα νὰ ματαιώσω ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν ἔρωτά
των, τοῦτο δὲ εἶνε τὸ φοικωδέστερον τῶν
ἐγκλημάτων εἰς ὃ ὑπέπεσεν ἄνθρωπος. Βέ-
βηλος καὶ ἰερόσυλος! Ὅσα βλέμματα ἔ-
ρωτος ἐτόλμησα νὰ προσηλώσω ἐπ' ἐκεί-
νης, τόσα τύψεις βαρεῖαι σπαράσσουσιν
ἤδη τὰ σπλάγχνα μου. Ὅσαι λέξεις ὑ-
πούλοι καὶ καταχθόνιοι ἐξέφυγον ἐνώπιόν
τῆς τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων μου, τόσαι
ἔρπει μαρτυρίου συρίζουσι τώρα ἐν τῇ
συνειδήσει μου!

Ἄλλ' ἴσως τὸ ἐγκλημα μου ἐξήγνισε τὸ
ἀνήκουστον μαρτύριον. Ἰσχυσα νὰκούσω
παρὰ τοῦ Ἀγγέλου μετ' ἀπαθούς προσώ-
που τὴν διήγησιν τῶν ἐρώτων του Ἰσχυσα
ν' ἀποδεχθῶ τὴν πρότασιν του καὶ νὰ
πραγματευσθῶ μετὰ τοῦ πατρός του τὸν
γάμον του. Ἀδύνατον τώρα νὰ ὀρίσω πῶς
ἐνήργουν ἔκτοτε: εἰλικρινῶς ἢ ὑπόλως,
ἐκούσιως ἢ ἀκούσιως μ' ἐσπάρασσεν ἀμφι-
βολία καὶ ἀβεβαιότης, οὔτε ἐγὼ ἐγνώριζον
τὴν ἔκτασιν ἢ διατί. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀνε-
χώρησα ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ σκοπῷ τῆς ἐκτελέ-
σεως τῶν παραγγελιῶν τοῦ Ἀγγέλου, ἀλλ'
ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης ὅτι ἐζήτων νὰ φύγω τὰς
Ἀθῆνας. τὸν τόπον τῶν βασάνων μου· ἐν-
θυμοῦμαι ὅτι συνηγόρου ὑπὲρ τῆς Ἰουλίας
πρὸς τῷ κ. Παυλίδῃ, ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι
ἐπίσης ὅτι προσεπάθουν ἀκόμη νὰποτρέψω
τὸν φίλον μου γάμου ὅστις θὰ μ' ἐφόρευεν·
ἐνθυμοῦμαι ὅτι συνᾶδουσα τὸν κύριον Παυ-
λίδῃν μεταβαίνοντα εἰς Ἀθῆνας πρὸς τέ-
λεσιν τοῦ γάμου, ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης
ὅτι ἔχαιρον περισσότερον διότι ἐμελλον νὰ
τὴν ἐπαινῶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐχάρην διὰ τὴν
ὑπὲρ τοῦ φίλου μου λύσιν τῆς ὑποθέσεως,
ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι καλῶς ὅτι μέχρι τῆς ἐ-
σπέρας τοῦ γάμου ἤλπιζα εἰς κώλυμα ἢ
ἀναβολήν. Πῶς ἔζων τότε, ἀδύνατον νὰ
εἶπω συγκεκριμένως ἤμην ἔρμαιον τῶν
περιστάσεων, ὅχι κύριος ἐμαυτοῦ οὔτε τὸ
μαρτύριον ἦτο ἐντελῶς ἐκούσιον οὔτε τὸ
ἐγκλημα ἀκούσιον· ἐὰν δὲν ὑπέχω πάσαν
τὴν εὐθύνην τοῦ ἐνός, ἀλλ' οὔτε ὀλόκλη-
ρος ὁ ἐξίλασμός καὶ ἡ δόξα τοῦ ἄλλου μοι
ἀνήκει. Ἄτυχῶς! . . .

Τέλος ἀνένηψα ἐκ τοῦ ληθάργου ἐκεί-

νου· εἶδον ὅτι ἐνουμφεύθησαν, ὅτι ζῶσιν
εὐτυχεῖς καὶ ἀγαπώμενοι, οὐδὲ σκέπον-
ται κἂν ὅτι ὁ φίλος των, ὁ φίλος τῆς εὐ-
τυχίας των, πάσχει καὶ κατατῆκεται. Κα-
τηράσθην ἐμαυτὸν καὶ τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ
τί με τῆκει ἄρᾳ γε; ἡ εὐτυχία των; ἀλλὰ
βέβηλος ἢ ἰδέα! ὁ ἔρως τῆς; ἀλλ' ἰερό-
συλος ἢ τόλμη! Καὶ ἐπειδὴ ἀδυνατῶ ἄλ-
λως νὰποβάλλω τὰ βέβηλα ἀπὸ τὸν ἐγκέ-
φαλόν μου, θὰποβάλλω τοῦτον ἀπὸ τὴν
κεφαλήν μου.

Ἀγλαία! ἡ μόνη ψυχὴ ἣτις με ἠγά-
πησεν ἐν τῷ κόσμῳ! Ἀρᾳ γε τὰ βασανά
μου δὲν ἀποπλύνουσι τὸν ῥυπον τῆς ἀναι-
σθησίας, δι' ἣς ἀντήμειψα μέχρι τούδε τὴν
ἀφοσίωσίν τῆς; Ἄς ἠδυναίμην νὰ τὴν ἰ-
κανοποιήσω στρέφων τὴν διάνοιάν μου
πρὸς αὐτὴν καὶ προσφέρων τὸνομά τῆς τὴν
στιγμὴν τοῦ θανάτου μου!

Ἀπεχώρησα πρὸ τίνος εἰς τὴν Πόχαλιν,
τὸ τερπνὸν τοῦτο προάστειον τῆς Ζακύν-
θου, νομίσας ὅτι αἱ μάγοι τῆς φύσεως καλ-
λοναί, ἢ γαλήνη τῆς ἐξοχῆς καὶ τῆς θα-
λάσσης, ἣτις ἀπλοῦται ἐνώπιόν μου, θὰ
κατηύναζον τὴν ἐπανάστασιν τοῦ στήθους
μου. Ματαιὰ ἐλπίς! χθὲς ἐώρτασα τὸν
τελευταῖόν μου Μαΐον. Ἀπὸ τοῦ δωματίου
μου, τοῦ ὑπερκειμένου καταφύτων κλιτύων
κατερχομένων νὰ λουσθῶσιν εἰς τὰ ὕδατα
γλαυκῆς καὶ ἠρέμου θαλάσσης, ἀπὸ τοῦ
δωματίου μου, τὸ ὁποῖον καλοὶ φίλοι γεί-
τονες ἐστόλισαν δι' ἀνθέων, ὅπως μετ' ὀ-
λίγον καὶ τὸν τάφον μου, εἶδον τοὺς πα-
νηγυριστάς τοῦ Μαΐου διερχομένους ὑπὸ
τὸν γλυκὺν ἦχον τῶν κιθαρῶν, ἐστεμμέ-
νους τὰς κεφαλὰς δι' ἀνθέων ὡς βασιλεῖς
τῆς χαρᾶς, παιδρούς καὶ εὐθυμοῦντας.
Τοὺς ἠκολούθει ἐνδακρὺς ὁ ὀφθαλμὸς μου,
ἐν ᾧ διήρχοντο, καὶ θολὴ ἢ διανοιά μου,
ἀφ' οὗ ἐξηφανίζοντο. Ἡσθάνθη ἡδονὴν
— ἦτο ἡ τελευταία ἡδονὴ τῆς ζωῆς μου—
ἐν τῇ ἀντιθέσει ἐκείνη· αἱ θλιθεραὶ μου
σκέψεις καὶ τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων μ' ἐμέ-
θουν· τῆσματα τῶν πανηγυριστῶν καὶ ὁ
βόμβος τῆς κεφαλῆς μου μ' ἐζάλιζον. . .
Παλμὸς χαρᾶς μ' ἐκλόνισεν ἐν μέσῳ τῆς
λύπης· ἀστὴρ ἔλαμψεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ζό-
φου. . . Χθὲς ἐώρτασα τὸν τελευταῖόν μου
Μαΐον, σήμερον πρέπει νὰποθάνω.

Χαῖρε Ζωή! Εἶδον ὅτι τὰ πάντα ἐν τῷ
κόσμῳ πλάνη, καὶ ἡ πλάνη αὕτη — τὸ
ψεῦδος τοῦτο—εἶνε ἡ μόνη ἀλήθεια!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

*
**

Πολλάκις στιγμιαία σκέψις ἀναίρει τὰ
συμπεράσματα μακροχρονίων συλλογισμῶν.
Ἐπῆλθε σωτήριος μετατροπὴ εἰς τὰς
ιδέας τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ ὄν χρόνον
ἐπανεγίνωσκε τὴν ἐκθεσίον μου. Πρὶν ἢ τὴν
σφραγίσῃ ἔστη ἐπ' ὀλίγον ἀκίνητος.

— Ὅχι! δὲν ἀξίζει διὰ μίαν γυναῖκα
... θὰ ζήσω καὶ θὰ προσπαθήσω νὰγαπή-
σω τὴν Ἀγλαίαν.

Εἶπε.

Γ. Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΕΛΟΣ